

SPRAWOZDANIE

Z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Piotrkowie Trybunalskim za rok 2024

KWIECIEŃ 2025
Piotrków Trybunalski

Spis treści

I Struktura organizacyjna i zatrudnienie	3
1. Wstęp	3
2. Kadra Ośrodka	4
2.1 Wykształcenie kadry Ośrodka i podnoszenie kwalifikacji zawodowych	5
II Dochody i wydatki	9
1. Źródła finansowania Ośrodka	9
2. Dochody	9
3. Wydatki z podziałem na rozdziały budżetowe	11
III Zadania na rzecz osób/rodzin realizowane przez Zespół Pomocy Środowiskom Rodzinnym	24
1. Wywiady środowiskowe i decyzje administracyjne	24
2. Kwalifikacja świadczeń z pomocy społecznej	25
2.1. Świadczenia Pieniężne	25
2.2. Świadczenia niepieniężne	28
3. Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	31
3.1. Działalność Grup Diagnostyczno – Pomocowych	32
3.2. Grupy wsparcia dla osób doznających przemocy	32
3.3. Program korekcyjno – edukacyjny	33
4. Działalność Sekcji ds. Domów Pomocy Społecznych	33
5. Działania na rzecz mieszkańców miasta Piotrkowa Trybunalskiego	34
6. Współpraca z instytucjami	35
7. Aktywizacja osób bezrobotnych	37
8. Aktywizacja osób bezdomnych	38
9. Realizowane programy	38
9.1. „Asystent osobisty Osoby z Niepełnosprawnością”	38
9.2. „Opieka Wytchnieniowa”	39
9.3. „Mamy Supermoce”	40
10. Indywidualny Program Integracji	40
IV Pomoc finansowa udzielana w ramach działalności Zespołu Dodatków Mieszkaniowych	41
1. Dodatek mieszkaniowy	41
2. Programy realizowane w Zespole	41
2.1. Dodatek osłonowy	41
2.2. Dodatek gazowy	41
2.3. Bon energetyczny	42
V Zadania realizowane przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności	43
1. Orzeczenia o niepełnosprawności/stopniu niepełnosprawności	43
2. Karta parkingowa	46
3. Legitymacja osoby z niepełnosprawnością	44
4. Wsparcie dla obywateli Ukrainy	44
VI Zadania realizowane w ramach Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45
1. Rehabilitacja zawodowa	46
2. Rehabilitacja społeczna	47
3. Programy realizowane w ramach PFRON	54
3.1. „Aktywny Samorząd”	54
3.2. „Samodzielność – Aktywność – Mobilność”	58

VII zadania realizowane przez Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka	60
1. Wsparcie Rodziny	60
1.1. Usługi Asystenta Rodziny	60
1.2. Pomoc w opiece i wychowaniu	64
1.3. Realizacja ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”	66
2. System Pieczy zastępczej	67
2.1. Rodzinna Piecza zastępcza	68
2.1.1. Zakres działalności koordynatora pieczy zastępczej	68
2.2. Instytucjonalna Piecza Zastępcza	72
3. Pomoc dla usamodzielnianych	73
4. Opiekun tymczasowy	74
5. Pomoc finansowa dla rodzin zastępczych i pełnoletnich wychowanków opuszczających rodzinę zastępczą	74
6. Pomoc finansowa dla osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze	74
 Spis tabel	 77
Spis wykresów	78
Wybrane zagadnienia realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w latach 2021 – 2024	79

I. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE

1. Wstęp.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim (dalej: MOPR) jest jednostką budżetową gminy, funkcjonującą na podstawie Statutu przyjętego Uchwałą Rady Miasta Piotrkowa Trybunalskiego Nr XLVIII/841/14 z dnia 29 października 2014r. (Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego z 2014r. Poz. 4495), Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz.U.2024 poz. 1286 ze zm.) oraz Regulaminu organizacyjnego wprowadzonego Zarządzeniem nr 204 z dnia 03 lipca 2020r. Prezydenta Miasta Piotrkowa Trybunalskiego wraz z późniejszymi zmianami.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim obejmuje swoim działaniem teren Miasta Piotrkowa Trybunalskiego. Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej, należące do zadań własnych gminy i powiatu oraz należące do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez gminę i zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat. Ponadto realizuje zadania wynikające z uchwał Rady Miasta Piotrkowa Trybunalskiego, porozumień i umów zawartych przez Miasto Piotrków Trybunalski z innymi podmiotami oraz zarządzeń Prezydenta Miasta Piotrkowa Trybunalskiego. Do zadań tych zaliczamy w szczególności:

- a. przyznawanie w wypłacanie świadczeń wynikających z Ustawy o pomocy społecznej;
- b. szeroko rozumianą pracę socjalną;
- c. prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- d. analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- e. realizację zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb;
- f. pomoc rodzinom we właściwym wypełnianiu ich funkcji i zadań;
- g. pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych i rodzin.

Należy również nadmienić, iż Ośrodek realizuje również zadania wynikające z odrębnych przepisów. Wśród nich można wymienić:

- zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej;
- zadania z zakresu świadczeń rodzinnych – ustalanie, przyznawanie i wypłacanie ich;
- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych oraz zryczałtowanego dodatku mieszkaniowego;
- prowadzenie postępowań alimentacyjnych oraz przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – podejmowanie działań wobec osób dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc;
- zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- zadania wynikające z innych Ustaw.

Celem działalności Ośrodka, wynikającym ze statutu, jest w szczególności:

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Ośrodek ma również zapobiegać takim sytuacjom;
- doprowadzenie do możliwie pełnego usamodzielnienia osób i rodzin oraz doprowadzenie do integracji osób i rodzin ze środowiskiem, umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- umacnianie rodziny.

Ponadto celem Ośrodka jest skuteczna polityka społeczna zapewniająca mieszkańcom miasta bezpieczeństwo socjalne, kompleksową opiekę nad rodziną, rehabilitację osób niepełnosprawnych, wsparcie osób wykluczonych społecznie oraz umożliwienie samodzielnego rozwiązywania własnych problemów i pełne uczestnictwo w życiu społeczeństwa.

Wraz z przedstawionymi powyżej celami, wiąże się kierunek działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Został on określony w Strategii Rozwoju Miasta Piotrków Trybunalski 2030. W dokumencie, jako cel strategiczny założono: *budowę aktywnego społeczeństwa obywatelskiego*, natomiast cel operacyjny określony został jako: *ograniczenie problemu ubóstwa i wykluczenia społecznego*. Wszelkie działania podejmowane w ramach realizacji wyznaczonych celów, powinny doprowadzić do poprawy sytuacji społeczno – ekonomicznej mieszkańców miasta.

2. Kadra Ośrodka.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie tworzą komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska. Pracą poszczególnych komórek organizacyjnych kierują kierownicy. W przypadku nieobecności kierownika zastępuje go wyznaczony w tym celu pracownik. W skład Ośrodka wchodzi następujące Zespoły:

- Zespół Pomocy Środowiskom Rodzinnym ZPŚR;
- Zespół Realizacji Pomocy ZRP;
- Zespół Księgowości ZK;
- Zespół Kadr i Administracji ZKiA;
- Zespół Informatyków ZI;
- Centrum Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych CRSON;
- Zespół Radców Prawnych ZRP;
- Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności MZOON;
- Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka CWRiD;
- Zespół Dodatków Mieszkaniowych ZDM;
- Zespół Świadczeń Rodzinnych ZŚR;

Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim, wprowadzony Zarządzeniem Nr 204 Prezydenta

Miasta Piotrkowa Trybunalskiego z dnia 3 lipca 2020r. wraz ze zmianami, zawiera szczegółowy zakres zadań dla poszczególnych Zespołów oraz wykaz kadry. Według stanu na dzień 31.12.2024 r. w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim zatrudnionych było 116 osób (wraz z zastępstwami) na 113,75 etatu:

Tabela 1. Wymiar etatów w MOPR.

Wymiar czasu pracy		Ilość etatów
Pełny wymiar		110
Niepełny wymiar czasu pracy:	0,5 etatu	3
	0,75 etatu	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Regulaminu Organizacyjnego MOPR.

2.1. Wykształcenie kadry i podnoszenie kwalifikacji zawodowych.

Wszyscy pracownicy MOPR posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe:

Tabela 2: Wykształcenie kadry MOPR.

Wykształcenie pracowników	Liczba osób
Wyższe	96
Policealne	8
Średnie	8
Zawodowe	2
Podstawowe	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie akt osobowych.

Szczególną grupą zawodową pracowników pomocy społecznej, są pracownicy socjalni. Zawód pracownika socjalnego w Polsce jest zawodem regulowanym (kod zawodu 341205), podlegającym szczególnym uregulowaniom prawnym w zakresie dopuszczenia do jego wykonywania. Określenie uprawnień do wykonywania tego zawodu wynika wyłącznie i wprost z przepisów ustawy. Zmiany wprowadzone w roku 2021 do ustawy o pomocy społecznej uregulowały i usystematyzowały kwestię awansu w tym zawodzie. Zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2024 roku, kadrę pracowników socjalnych w MOPR w Piotrkowie Trybunalskim stanowili:

Tabela 3: Stanowiska pracy pracowników socjalnych zgodnie z awansami zawodowymi;

Stanowisko pracy	Ilość osób zatrudnionych
Pracownik socjalny	3
Starszy pracownik socjalny	5
Specjalista pracy socjalnej	18
Starszy specjalista pracy socjalnej	9
Starszy specjalista pracy socjalnej - koordynator	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie akt osobowych

Spośród w/w pracowników, zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2024 roku, 35 świadczyło bezpośrednio pracę socjalną w środowisku i przeprowadzało wywiady środowiskowe. Natomiast 3 pracowników, koordynowało pracę pracowników socjalnych pracujących w terenie oraz wykonywało inne czynności wynikające z zakresów obowiązków.

Zadania pracowników socjalnych Zespołu Pomocy Środowiskom Rodzinnym są zróżnicowane i obejmują:

- kompleksowe rozeznawanie potrzeb osób, rodzin i udzielanie świadczeń w ramach Ustawy o pomocy społecznej;
- inicjowanie działań zapobiegających degradacji osób, rodzin i grup społecznych oraz wdrażanie ich w praktykę;
- przeciwdziałanie zagrożeniom społecznym i poszukiwanie nowych rozwiązań;
- praca socjalna w pełnym zakresie;
- pobudzanie społecznej aktywności w zaspakajaniu niezbędnych potrzeb osób i rodzin;
- przygotowywanie odpowiedzi na skargi, wnioski, listy;
- prowadzenie postępowania administracyjnego w zakresie pomocy społecznej;
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi;
- realizacja pomocy społecznej dla cudzoziemców i osób z zaburzeniami psychicznymi;
- inicjowanie i prowadzenie akcji pomocniczych;
- realizacja i prowadzenie programów rządowych z zakresu pomocy społecznej;
- realizacja programów finansowanych ze środków Unii Europejskiej;
- opracowanie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych;
- nadzorowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej;
- kompleksowa pomoc osobom posiadającym statut uchodźcy;
- prowadzenie i obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Ponadto, spośród 38 osób zatrudnionych na stanowisku pracownika socjalnego, 14 ukończyło specjalizację w zawodzie pracownik socjalny:

Tabela 4: Stopnie specjalizacji zawodowej w zawodzie pracownik socjalny wśród pracowników w MOPR.

Stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny	Ilość pracowników socjalnych, którzy ukończyli specjalizację
I stopień specjalizacji	9
II stopień specjalizacji	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie akt osobowych.

Pracownicy Ośrodka stale doskonalą swoje umiejętności, podnoszą kwalifikacje i rozwijają się. W roku 2024 wzięli udział w licznych szkoleniach specjalistycznych, konferencjach i warsztatach.

Tabela 5. Wykaz szkoleń i warsztatów w których udział wzięła kadra MOPR w 2024 roku.

Lp.	Temat szkolenia/konferencji/seminarium/debaty społecznej	Ilość osób
1.	„Ustawa Kamilka – zmiany w KPC KRIO i nie tylko”	5
2.	„Uprawnienia i obowiązki asystentów rodziny w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie”	8
3.	Skuteczna komunikacja z elementami dialogu motywującego i informacjami zwrotnymi”	45
4.	„Nawiązanie bezpiecznego kontaktu z osobą z zaburzeniami psychicznymi”	23
5.	„Współpraca w zespole i skuteczna komunikacja”	29
6.	„Zarządzanie stresem i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu”	3
7.	„Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”	55
8.	„Nawiązanie bezpiecznego kontaktu z osobą z zaburzeniami psychicznymi”	23
9.	„Profilaktyka przeciwdziałania przemocy, aspekty prawne, supervizja” – szkolenie online organizowane przez RCPS w Łodzi	10
10.	„Ogólnopolskie szkolenie dla specjalistów KRPA, ZI, OPS i PCPR” – organizowane przez firmę KOKA z Krakowa	3
11.	„Fundusze Europejskie na aktywne włączenie w rok 2025. Zatoka unijnych projektów”	2
12.	„Cyberbezpieczeństwo konsumentów: Wyzwania i Rozwiązania” – zorganizowane przez Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej – Delegatura w Piotrkowie Tryb., KMP w Piotrkowie Tryb. oraz Urząd Miasta w Piotrkowie Tryb	6
13.	„Osoby w kryzysie bezdomności w badaniach i polityce społecznej województwa łódzkiego”	1
14.	„Ochrona dziecka – nasza wspólna troska”	4
15.	„Metody i narzędzia stosowane przez doradców zawodowych w pracy z młodzieżą szkolną”	2
16.	„Świadczenia rodzinne – funkcjonowanie zmian wprowadzonych ustawą o świadczeniu wspierającymi”	1
17.	„Fundusz socjalny 2024 w praktyce”	1
18.	„Instrukcja kancelaryjna i archiwizacja w pomocy społecznej”	1
19.	„Należności budżetowe i ich egzekucja w JSFP dla pracowników działów księgowych – nadpłaty,	1

	przedawnienia, odsetki, odpis aktualizujący należności, prezentacja w sprawozdaniach oraz ich inwentaryzacja"	
20.	Szkolenie dla radców prawnych	1
21.	„Świadczenia rodzinne 2024 – czyli funkcjonowanie ustawy w świetle ostatnich zmian”	1
22.	Szkolenie dot. standardów ochrony małoletnich	2
23.	„Azymut samodzielność – proces usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej”	2
24.	„Jak prawidłowo zaplanować, przeprowadzić i udzielić zamówienia publicznego poniżej 130 ty. zł”	1
25.	Szkolenie dot. cyberbezpieczeństwa wraz z omówienie, zagrożeń takich jak phishing, ransomware oraz malware	80
26.	Warsztaty „Storytelling – sztuka komunikacji zespołowej”	5
27.	„Metody pracy z dziećmi z FAS/FASD w rodzinie”	4
28.	„Uprawnienia i obowiązki asystenta w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie”	4
29.	„Samoregulacja czy samokontrola? Wykorzystanie teorii poliwalnej w opiece, wychowaniu i terapii skierowanej do dzieci i młodzieży z zdeorganizowany, stylem przywiązania”	1
30.	„Skuteczna komunikacja z elementami dialogu motywacyjnego i informacji zwrotnej”	3
31.	„Kontakt terapeutyczny z osobą zaburzona psychicznie”	5
32.	„Bezpieczeństwo danych osobowych”	2

Źródło: Opracowanie własne – dane MOPR.

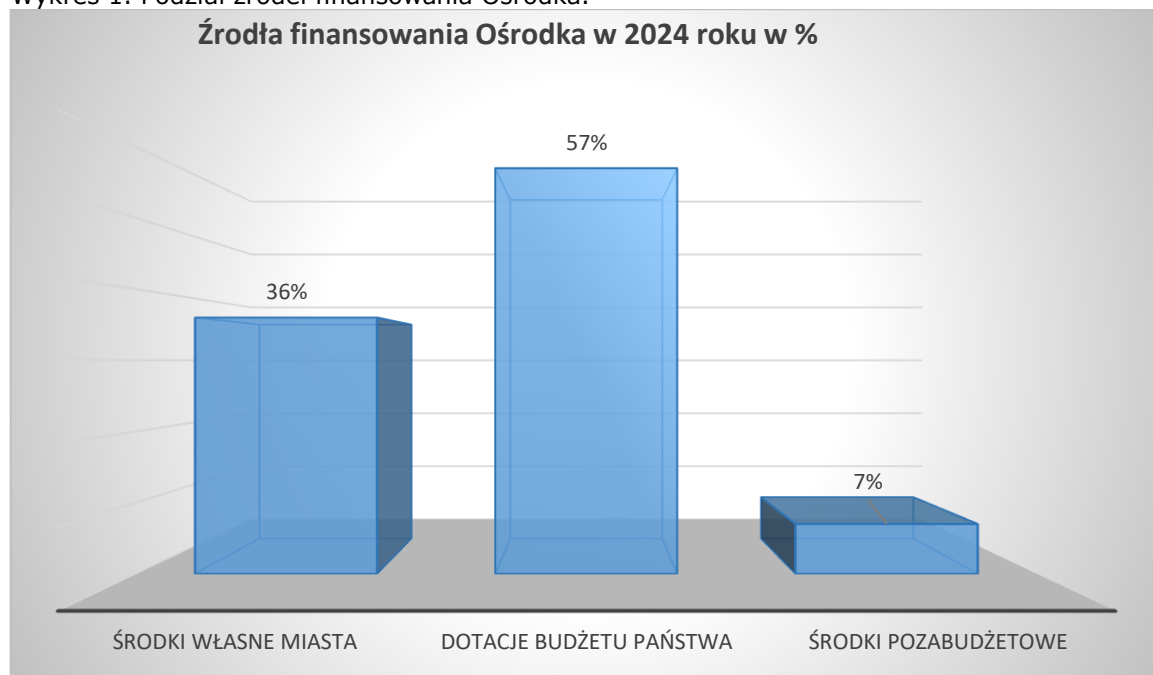

II. DOCHODY I WYDATKI

1. Źródła finansowania Ośrodka.

Działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim finansowana jest ze środków budżetu państwa (środki własne miasta i dotacja z budżetu państwa) oraz ze środków pozabudżetowych, pozyskiwanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Wykres 1. Podział źródeł finansowania Ośrodka.

Źródło: Opracowanie własne – dane MOPR.

2. Dochody

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim w 2024 r. uzyskał dochody w wysokości **1.466.578,40 zł**. W ramach realizacji zadań własnych gminy, wyniosły one **550.509,64 zł**, a pochodziły głównie z tytułu:

Tabela 6. Źródła dochodów Ośrodka w ramach realizacji zadań własnych gminy.

Źródła dochodów	Wysokość dochodów w zł
wpłaty z tytułu odpłatności za osoby przebywające w domach pomocy społecznej	137.956,46
wpływy z tytułu rozliczeń z dps za rok 2023	1.247,69
wpłaty z tytułu odpłatności za pobyt w schronisku	37.560,99
wpłaty z tytułu zwrotów niesłusznie opłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe	1.389,70

wpłaty z tytułu zwrotu niesłusznie pobranych świadczeń z pomocy społecznej w formie zasiłków celowych i okresowych	10.106,90
wpłaty z tytułu zwrotów niesłusznie pobranych dodatków mieszkaniowych	2.673,76
wpłaty z tytułu zwrotów niesłusznie pobranych zasiłków stałych	16.254,72
wpłaty z tytułu zwrotów kosztów upomnienia z tyt. prowadzonych postępowań w sprawie zwrotu niesłusznie pobranych świadczeń z pomocy społecznej	16,00
wpływy z tytułu odsetek od niesłusznie pobranych świadczeń przez obywateli Ukrainy	2.742,68
wpływy z tytułu zwrotu niesłusznie pobranych świadczeń przez obywateli Ukrainy	12.625,20
wpływy z tytułu zwrotu niesłusznie pobranych świadczeń w postaci dodatku węglowego	800,00
wpłaty odsetek od niesłusznie pobranych świadczeń wychowawczych	6.313,18
wpłaty z tytułu zwrotu niesłusznie pobranych świadczeń wychowawczych	13.174,05
wpłaty z tytułu zwrotów kosztów upomnienia z tyt. prowadzonych postępowań w sprawie zwrotu niesłusznie pobranych świadczeń rodzinnych	16,00
wpłaty odsetek od niesłusznie pobranych świadczeń rodzinnych, dodatków do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego	6.320,66
wpłaty z tytułu zwrotu niesłusznie pobranych świadczeń rodzinnych, dodatków do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego	301.289,53
wpłaty z tytułu zwrotów niesłusznie opłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne	22,12

Źródło: Opracowanie własne – dane MOPR.

W ramach realizacji zadań własnych powiatu, dochody wyniosły **916.068,76 zł**, a pochodziły głównie z tytułu:

Tabela 7. Źródła dochodów Ośrodka w ramach realizacji zadań własnych powiatu.

Źródła dochodów	Wysokość dochodów w zł
wpłaty z tytułu zwrotów kosztów upomnienia z tyt. prowadzonych postępowań w sprawie zwrotu niesłusznie pobranych świadczeń dla rodzin zastępczych	16,00
wpłaty odsetek od niesłusznie pobranych świadczeń dla rodzin zastępczych i wychowanków rodzin zastępczych	755,12
wpłaty z tytułu zwrotu niesłusznie pobranych świadczeń dla rodzin zastępczych	7.616,00
wpłaty z tytułu odpłatności gmin i powiatów za pobyt dzieci w pieczy zastępczej na terenie Piotrkowa Trybunalskiego	303.585,31

wpłaty z tytułu odpłatności gmin i powiatów za pobyt dzieci w pieczy instytucjonalnej na terenie Piotrkowa Trybunalskiego	601.583,98
wpłaty odsetek od niesłusznie pobranych świadczeń przez wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	384,95
wpłaty z tytułu zwrotu niesłusznie pobranych świadczeń przez wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	2.127,40 zł

Źródło: Opracowanie własne – dane MOPR.

3. Wydatki z podziałem na rozdziały budżetowe

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim realizował swoje zadania w ramach następujących rozdziałów budżetowych:

➤ Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi:

- *Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej.*

Na dzień 31.12.2024 roku na prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej wydatkowano kwotę **81.266,78 zł**, co stanowi 90 % planu wydatków.

- *Organizacja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego.*

W ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego zorganizowano dla rodzin zastępczych spotkanie w Mediatece. Środki wydatkowane w ramach powyższego zadania to kwota **7.800,00 zł** (100% planu wydatków).

- *„Razem możemy jeszcze więcej”.*

W ramach powyższego zadania finansowane były działania będące kontynuacją projektu „Razem możemy jeszcze więcej” realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Na dzień 31.12.2024 r. dokonano wydatków na kwotę **12.159,14 zł** (100 % planu wydatków).

➤ Rozdział 85202 – Domy pomocy społecznej - Koszty pobytu w domach pomocy społecznej osób skierowanych przez gminę:

- *Dofinansowanie pobytu osób w domach pomocy społecznej.*

W ramach powyższego rozdziału dokonywane są wydatki związane z odpłatnością za pobyt w domach pomocy społecznej osób skierowanych przez gminę, które nie są w stanie ponosić pełnych kosztów swojego pobytu.

W domach pomocy społecznej na dzień 31.12. 2024 r. przebywało na koszt gminy 236 osób, w tym w DPS w Piotrkowie Trybunalskim - 95 osób; w innych domach na terenie kraju - 141 osób.

Średnia miesięczna dopłata gminy do pobytu osoby w domu pomocy społecznej wyniosła – 4.714,34 zł, w tym:

- miesięczna dopłata gminy do pobytu osoby w DPS w Piotrkowie Trybunalskim – 4.877,33 zł;
- miesięczna dopłata gminy do pobytu osoby w innym domu pomocy społecznej – 4.626,92 zł;

Łączny koszt pobytu osób w domach pomocy wyniósł **12.771.978,26 zł**, czyli 99,6 % planu wydatków.

➤ Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia:

- *Finansowanie pobytu osób w ośrodkach wsparcia.*

W 2024 r. opłacono pobyt w ośrodku wsparcia dla 6 osób. Wartość wydatków wyniosła **24.488,00 zł** (94,2 % planu wydatków).

➤ Rozdział 85205 – Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

W ramach powyższego rozdziału od miesiąca lipca do grudnia 2024 roku był realizowany projekt pod nazwą „Mamy supermoce” współfinansowany przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. W projekcie wzięło udział 30 dzieci i 20 osób dorosłych.

- *Realizacja projektu w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.*
 - wartość wydatków poniesionych na realizację projektu w ramach wkładu własnego wyniosła **10.000,00 zł** (100% planu wydatków);
 - wartość wydatków poniesionych na realizację projektu w ramach środków budżetu państwa wyniosła **29.995,00 zł** (99,9% planu wydatków).

W ramach rozdziału 85205 ponoszone są wydatki na działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.

- *Utrzymanie zespołu interdyscyplinarnego.*
 - wartość wydatków poniesionych na działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w roku 2024 w ramach środków własnych miasta wyniosła **48.124,21 zł** (94,5% planu wydatków);
 - wartość wydatków poniesionych na działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w roku 2024 w ramach środków budżetu państwa wyniosła **6.000,00 zł** (100% planu wydatków).
- *Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie.*

W ramach powyższego zadania realizowany był program dla 5 sprawców przemocy domowej. Środki na realizację zadania pochodziły z budżetu państwa. Wartość wydatków wyniosła **4.500,00 zł** (100% planu wydatków).

➤ Rozdział 85213 – Składki zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej:

- *Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia z pomocy społecznej.*

Ogółem w 2024 roku wydatkowano na opłacenie składek zdrowotnych kwotę **275.891,07 zł**, co stanowi 99,4 % planu wydatków na 2024 rok.

➤ Rozdział 85214 – Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe:

- *Zasiłki okresowe.*

Środki na ten cel pochodzą z dotacji celowej budżetu państwa. Tą formą pomocy objęto 583 rodziny (1.087 osób w tych rodzinach), którym wypłacono 2.894 świadczenia na łączną kwotę **1.028.876,98 zł** (98,9 % planu wydatków).

- *Zasiłki celowe.*

W ramach powyższego rozdziału w ramach środków własnych miasta wydatkowano kwotę **433.014,79 zł**, co stanowi 86,8 % planu wydatków na 2024 rok.

W ramach środków własnych realizowano następujące formy pomocy:

- sprawienie pogrzebu – 73.776,00 zł,
- świadczenie z tytułu zdarzenia losowego – 4.500,00 zł,
- zasiłek celowy na zakup opału – 241.517,00 zł;
- zasiłki celowe na zakup leków – 42.145,44 zł;
- zasiłki celowe na pokrycie czynszu i mediów – 25.036,35 zł
- pozostałe zasiłki – 44.876,00 zł
- zasiłek okresowy ponad kryterium minimum – 1.164,00

Niższe wydatki od założonych w planie wynikają z mniejszej liczby osób składających wnioski o tę formę pomocy.

➤ Rozdział 85215 - Dodatki mieszkaniowe:

- *Dodatki mieszkaniowe.*

W 2024 roku wypłacono 19.447 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę **6.480.514,65 zł**, co stanowi 99,99 % planu wydatków. Dodatki mieszkaniowe wypłacane są w ramach środków własnych miasta.

- *Utrzymanie stanowisk pracy realizujących zadania z zakresu dodatków mieszkaniowych.*

Wydatki związane z obsługą zadania z zakresu dodatków mieszkaniowych wyniosły **515.961,23 zł**, co stanowi 98,2 % planu wydatków.

- *Dodatek motywacyjny (dla pracowników realizujących zadania z zakresu dodatków mieszkaniowych).*

Wartość wypłaconych dodatków wraz z pochodnymi wyniosła **28.421,76 zł** co stanowi 97,8 %. Wydatki dokonywane były w ramach środków własnych miasta.

- *Wypłata bonu energetycznego oraz koszty obsługi zadania.*

Wartość wypłaconych świadczeń wyniosła 1.537.989,56 zł. Pomocą w postaci bonu energetycznego objęto 4.293 osoby. Wartość wydatków na obsługę zadania wyniosła 46.135,92 zł. Łączna wartość zadania – **1.584.125,48 zł** (89,1% planu wydatków). Niższe wydatki od założonych w planie wynikają z mniejszej od szacowanej liczby osób kwalifikujących się do tej formy pomocy (462 decyzje odmowne).

➤ Rozdział 85216 - Zasiłki stałe:

Zadanie realizowane jest w ramach dotacji celowej budżetu państwa na podstawie ustawy o pomocy społecznej. W 2024 roku wypłacono 4.092 zasiłków stałych dla 416 osób na łączną kwotę **3.296.864,17 zł** (99,9 % planu wydatków).

➤ Rozdział 85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej:

- *Utrzymanie stanowisk pracy pracowników realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej.*

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizowało 70 osób (68 etatów). Wydatki na dzień 31.12.2024 r. wyniosły **7.050.938,60** (98,6 % planu wydatków).

W ramach powyższego zadania środki finansowe przeznaczone były na wydatki związane z zatrudnieniem 34 terenowych pracowników socjalnych. Wydatki na dzień 31.12.2024 r. wyniosły **1.312.661,00 zł** i stanowiły 100 % planu wydatków.

- *Wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki oraz koszty obsługi zadania.*

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłacono na kwotę 560.376,79 zł. Koszty obsługi zadania wyniosły 7.376,00 zł. Łączne wydatki na dzień 31.12.2024 r. wyniosły **567.752,79 zł** (100 % planu wydatków).

- *Utrzymanie stanowisk pracy pracowników CRON.*

W ramach powyższego zadania w 2024 roku dokonano wydatków związanych z zatrudnieniem pracowników Centrum Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych. Na dzień 31.12.2024 roku wydatkowano na powyższy cel kwotę **565.205,41 zł** (99,6 % planu wydatków).

- *Obsługa Programu „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” – Mieszkanie dla absolwenta.*

W ramach zadania w roku 2024 dokonano wydatków na kwotę **1.499,44 zł** (100% planu wydatków). Środki na ten cel pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

- *Obsługa zadań realizowanych w ramach rehabilitacji zawodowej i społecznej.*

W ramach zadania w roku 2024 dokonano wydatków na kwotę **164.027,24 zł** (100% planu wydatków). Środki na ten cel pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

- *Obsługa zadania realizowanego w ramach programu „Aktywny samorząd”.*

W ramach zadania w roku 2024 dokonano wydatków na kwotę **12.974,31 zł** (100% planu wydatków). Środki na ten cel pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

- *Dodatek motywacyjny (dla pracowników realizujących zadania z zakresu stypendiów socjalnych).*

Wartość wypłaconych dodatków wraz z pochodnymi wyniosła **8.209,60 zł** co stanowi 89,4 %. Wydatki dokonywane były w ramach środków własnych

miasta. Wydatki niższe od planowanych w związku z niższymi od zakładanych wpłatami na PPK.

- *Dodatek motywacyjny (dla pracowników realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej).*

Wartość wypłaconych dodatków wraz z pochodnymi wyniosła **492.318,78 zł** co stanowi 92,1 %. Wydatki dokonywane były w ramach środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa.

- *Dodatek motywacyjny (dla pracowników realizujących zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych).*

Wartość wypłaconych dodatków wraz z pochodnymi wyniosła **35.844,49 zł** co stanowi 99,2 %. Wydatki dokonywane były w ramach środków własnych miasta.

➤ Rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania:

Zadanie powyższe jest realizowane na podstawie Uchwały nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 - 2028.

Zadanie realizowano w formie „gorących posiłków” wydawanych w Dziennym Domu Pomocy Społecznej, dożywiania dzieci w szkołach oraz w postaci zasiłków celowych na zakup posiłków i żywności.

Ogółem w ramach zadania wypłacono 13.743 świadczenia.

- *Zapewnienie pomocy w zakresie dożywiania.*
 - w ramach środków własnych miasta na realizację programu wydatkowano **749.792,48 zł**, co stanowi 97,6 % planu wydatków;
 - w ramach dotacji celowej na realizację programu wydatkowano **1.124.688,72 zł**, co stanowi 97,6 % planu wydatków.

➤ Rozdział 85295 – Pozostała działalność:

- *Realizacja dodatków osłonowych.*

Zadanie jest finansowane z środków budżetu państwa i zostało wprowadzone przez rząd w związku z rosnącymi kosztami utrzymania mieszkań.

Na dzień 31.12.2024 r. wypłacono 11.183 dodatki osłonowe o łącznej wartości 1.059.691,59 zł oraz opłacono koszty obsługi zadania w kwocie 20.348,97 zł.

Łączne wydatki wyniosły **1.080.040,56 zł** (100 % planu wydatków).

- *Wydatki dotyczące oprogramowania POMOST Std.*

W ramach zadania dofinansowano z środków budżetu państwa przedłużenie możliwości korzystania z oprogramowania POMOST do obsługi zadań z zakresu pomocy społecznej. Wartość dofinansowania – **14.373,78 zł** (100% planu wydatków).

➤ Rozdział 85321 – Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności:

- *Utrzymanie stanowisk pracy pracowników MZON.*
 - Prowadzenie Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności jest zadaniem powiatowym. W związku z tym, iż dotacja celowa nie

pokrywa w całości wydatków na realizację zadania, działalność Zespołu jest dofinansowywana środkami własnymi powiatu. Na dzień 31.12.2024 r. wydatki na działalność Zespołu (w ramach dotacji celowej) wyniosły **742.494,00 zł** (100 % planu wydatków);

- W 2024 r. wydatki z środków własnych miasta na działalność Zespołu wyniosły **77.105,14 zł** (70,6 % planu wydatków) i dotyczyły wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń oraz wydatków rzeczowych związanych z działalnością Zespołu. Niższe od planowanych wydatki w powyższym zadaniu wynikają ze zwiększenia w IV kwartale planu wydatków realizowanych w ramach dotacji celowej z budżetu państwa.

- *Wsparcie dla obywateli Ukrainy.*

W 2024 r. w ramach realizacji zadania wydano dla obywateli Ukrainy 49 orzeczeń o niepełnosprawności, 39 legitymacji osoby niepełnosprawnej oraz 2 karty parkingowe. Wydatki na dzień 31.12.2024 r. wyniosły **10.591,80 zł** (100 % planu wydatków).

- *Dodatek motywacyjny (zadania z zakresu orzekania o stopniu niepełnosprawności).*

Wartość wypłaconych dodatków wraz z pochodnymi wyniosła **32.468,26 zł** co stanowi 95,6 %. Wydatki dokonywane były w ramach środków własnych miasta.

➤ Rozdział 85395 – Pozostała działalność:

- *Wsparcie dla obywateli Ukrainy.*

W ramach powyższego zadania w 2024 r. wypłacane były świadczenia dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Polski w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie oraz opłacono koszty realizacji poszczególnych zadań:

- pomoc jednorazowa wraz z obsługą – 47.733,87 zł
- opłata posiłków – 8.407,20 zł
- świadczenia rodzinne wraz z obsługą zadania – 2.956.656,53 zł
- zasiłek stały – 25.750,66 zł
- zasiłek okresowy – 790,91 zł
- zasiłek celowy – 600,00 zł
- stypendia o charakterze materialnym dla dzieci obywateli Ukrainy – 28.884,23

Łącznie wydatki wyniosły **3.068.823,40 zł** (99,3 % planu wydatków).

- *Wypłaty refundacji podatku VAT za dostarczone paliwo gazowe.*

W ramach powyższego zadania w 2024 r. wypłacono 371 dodatków na kwotę 221.237,96 zł. oraz opłacono wydatki związane z obsługą zadania na kwotę 4.424,74 zł. Łącznie wydatki wyniosły **225.662,70 zł** (100 % planu wydatków).

➤ Rozdział 85415 – Pomoc materialna dla uczniów:

W ramach powyższego rozdziału budżetowego wypłacane są stypendia i zasiłki szkolne dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta. Na dzień 31.12.2024 r. wypłacono dla 152 dzieci świadczenia w postaci stypendiów i zasiłków szkolnych.

- *Świadczenia pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym:*
 - W ramach powyższego zadania – środki własne miasta - wydatkowano kwotę **34.547,38 zł**, co stanowi 62,8 % planu wydatków;
 - W ramach powyższego zadania – dotacja celowa - wydatkowano kwotę **138.189,48 zł**, co stanowi 69,1 % planu wydatków.

Niższe wydatki od planowanych wynikają z mniejszej liczby uczniów korzystających z tej formy pomocy. W założeniach przyjęto, że z pomocy skorzysta 227 uczniów.

➤ Rozdział 85502 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego:

- *Utrzymanie stanowisk pracy pracowników realizujących świadczenia z funduszu alimentacyjnego.*
 - Na obsługę zadania polegającego na przyznawaniu i wypłacie świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydatkowano **59.051,50 zł**, co stanowi 90,9 % planu wydatków;
 - W ramach powyższego zadania podejmowano działania wobec dłużników alimentacyjnych. Wartość wydatków na dzień 31.12.2024 r. wyniosła **153.779,22 zł** (95,4 % planu wydatków).
- *Utrzymanie stanowisk pracy pracowników realizujących świadczenia rodzinne.*

Na obsługę zadania polegającego na przyznawaniu i wypłacie świadczeń rodzinnych wydatkowano **1.062.632,62 zł**, co stanowi 97 % planu wydatków.

- *Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.*

Zadanie polega na przyznawaniu i wypłacie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Na dzień 31.12.2024 r. wypłacono 4.647 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę **2.064.674,97 zł**, co stanowi 98,3 % planu wydatków.

- *Świadczenia rodzinne.*

W ramach realizacji zadania wypłacono 69.673 świadczenia na kwotę **36.299.678,08 zł** (98,2 % planu wydatków).

- *Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.*

W ramach powyższego zadania wydatkowane zostały środki z przeznaczeniem na wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu oraz pokrycie kosztów obsługi zadania. Wydatki na dzień 31.12.2024 r. wyniosły **28.865,00 zł**, co stanowi 100 % planu wydatków. Wypłacono 7 świadczeń na kwotę 28.000,00 zł oraz opłacono koszty realizacji zadania na kwotę 865,00 zł.

- *Realizacja programu Rodzina 500 plus.*

W ramach powyższego zadania realizowane są wypłaty świadczeń przyznawane w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Na dzień 31.12.2024 r. przyznano 122 świadczenia na kwotę 60.935,50 oraz opłacono koszty realizacji zadania w wysokości 2.000,00 zł.

Łączne wydatki wyniosły **62.935,50 zł** (100 % planu wydatków).

- *Dodatek motywacyjny (dla pracowników realizujących zadania z zakresu świadczeń rodzinnych).*

Wartość wypłaconych dodatków wraz z pochodnymi wyniosła **66.620,43 zł** co stanowi 84 %. Wydatki dokonywane były w ramach środków własnych miasta. Niższe wydatki od planowanych wynikają z niższej wartości wypłacanych dodatków w związku ze zwolnieniami lekarskimi pracowników.

➤ [Rozdział 85503 – Karta Dużej Rodziny:](#)

W 2024 roku kontynuowany był program rządowy dla rodzin wielodzietnych w ramach dotacji celowej budżetu państwa pod nazwą Karta Dużej Rodziny. Na dzień 31.12.2024 r. złożono 177 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny. Wydatki na ten cel wyniosły **3.095,00 zł** (87 % planu wydatków). Niższe wydatki od planowanych wynikają z mniejszej liczby osób składających wnioski o Kartę Dużej Rodziny.

➤ [Rozdział 85504 – Wspieranie rodziny:](#)

- *Utrzymanie stanowisk pracy asystentów rodziny.*

- wydatki na ten cel wyniosły **359.234,68 zł**, co stanowi 76,5 % planu wydatków. Niższe wydatki od planowanych wynikają z dofinansowania w miesiącu grudniu 2024 r. środkami z budżetu państwa wynagrodzeń asystentów rodziny w ramach programu „Asystent rodziny w 2024 r.”
- w ramach programu zostały dofinansowane wynagrodzenia asystentów rodziny; wypłacono także dodatki dla asystentów. Łączne wydatki w powyższym zadaniu wyniosły **119.034,11 zł** (95,7 % planu wydatków);
- Wartość wypłaconych dodatków wraz z pochodnymi wyniosła **35.510,32 zł** co stanowi 99,1 %. Wydatki dokonywane były w ramach środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa.

➤ [Rozdział 85508 – Rodziny zastępcze:](#)

- *Utrzymanie stanowisk pracy pracowników Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka.*

Powyższe zadanie określa wydatki rzeczowe związane z utrzymaniem stanowisk pracy pracowników Centrum oraz wydatkami na wynajem pomieszczeń, w których siedzibę ma Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka. Na dzień 31.12.2024 r. wydatki wyniosły **145.415,48 zł**, co stanowi 88,9 % planu wydatków. Niższe wydatki od planowanych wynikają z niższych wydatków na zakup materiałów i wyposażenia oraz zakup energii.

- *Utrzymanie stanowisk pracy pracowników Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka.*

W ramach powyższego zadania realizowane są wydatki związane z zatrudnieniem pracowników realizujących zadania z zakresu pieczy zastępczej, wydatki na szkolenia pracowników i kandydatów na rodziny zastępcze oraz wydatki związane z zatrudnieniem osób pełniących funkcje zawodowych rodzin zastępczych, rodzinnego domu dziecka. Wydatki na dzień 31.12.2024 r. wyniosły **1.414.983,24**, co stanowi 96,6 % planu wydatków.

- *Świadczenia w ramach pieczy zastępczej.*

W 2024 roku wydatkowano **1.966.380,27 zł** (99,9 % planu wydatków) na następujące formy pomocy:

- jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjętego do rodziny dziecka przyznano dla 8 rodzin na kwotę 13.146,00 zł;
- świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej przyznano 107 rodzinom (141 dzieci w rodzinach zastępczych) na kwotę 1.712.904,11 zł;
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki dla 28 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych na kwotę 180.868,08 zł;
- pomoc pieniężną na usamodzielnienie dla 3 pełnoletnich wychowanków rodziny zastępczej na kwotę 18.964,00 zł;
- świadczenie pieniężne na utrzymanie lokalu Zawodowej Rodziny Zastępczej – 15.526,55 zł;
- świadczenia pieniężne na utrzymanie lokalu, w którym znajduje się Rodzinny Dom Dziecka na kwotę 15.157,53 zł;
- pomoc na zagospodarowanie dla 2 wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej na kwotę 6.814,00 zł;
- wypoczynek poza miejscem zamieszkania dla 4 rodzin na kwotę 3.000,00 zł.

- *Promocja rodzicielstwa zastępczego.*

W ramach zadania zorganizowana została w lokalnych mediach kampania promująca rodzicielstwo zastępcze. Wartość działań wyniosła **5.000,00 zł** (100 % planu wydatków).

- *Wydatki związane z pokryciem kosztów utrzymania dzieci z Piotrkowa Trybunalskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu.*

W ramach zadania wydatkowano kwotę **603.312,14 zł** (96,8 % planu wydatków). Wydatki dotyczyły pokrycia kosztów pobytu 38 dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

- *Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej.*

Wydatki w powyższym zadaniu wyniosły **265.824,81 zł** (84% planu wydatków). Wartość współfinansowania przez gminę zależy od czasu przebywania dziecka w pieczy zastępczej. I tak:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie w pierwszym roku pobytu w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu

- w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie w trzecim roku i następnych latach pobytu w rodzinnej pieczy zastępczej.
- *Organizacja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego.*

W ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego zorganizowano dla rodzin zastępczych spotkanie w Mediatece. Środki wydatkowane w ramach powyższego zadania to kwota **4.750,70 zł** (95 % planu wydatków). Zadanie współfinansowane środkami z funduszu przeciwalkoholowego.

- *Razem możemy jeszcze więcej.*

W ramach powyższego zadania finansowane były działania będące kontynuacją projektu „Razem możemy jeszcze więcej” realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Na dzień 31.12.2024 r. dokonano wydatków na kwotę **13.000,00 zł** (100 % planu wydatków). Zadanie współfinansowane środkami z funduszu przeciwalkoholowego.

- *Program wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej.*

W ramach umowy nr 12/2024/RPZ o wsparcie realizacji rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2024 r. zostały dofinansowane wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzeń dla zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnego domu dziecka.

Wartość dofinansowania wyniosła **34.740,00 zł** (100 % planu wydatków).

- *Dodatek motywacyjny.*
- dla koordynatorów pieczy zastępczej; Wartość wypłaconych dodatków wraz z pochodnymi wyniosła **35.630,23 zł** co stanowi 99,5 % planu wydatków. Wydatki dokonywane były w ramach środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa;
- dla rodzin zastępczych; Wartość wypłaconych dodatków wraz z pochodnymi wyniosła **21.142,80 zł** co stanowi 100 % planu wydatków. Wydatki dokonywane były w ramach środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa.

➤ Rozdział 85510 – Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych:

- *Świadczenia na rzecz osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze.*

Zadanie realizowane jest w oparciu o ustawę o pomocy społecznej oraz ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2024 roku wydatkowano **159.878,46 zł**, czyli 99,4 % planu wydatków. W ramach wydatkowanych środków udzielono:

- pomocy finansowej na usamodzielnienie dla 2 wychowanka na kwotę 18.959,00 zł;
- pomocy finansowej na kontynuowanie nauki - z tej formy pomocy skorzystało 24 wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych na kwotę 130.028,46 zł;

- pomocy na zagospodarowanie– 3 wychowanków– na kwotę 10.891,00zł.

Łącznie w 2024 roku ze wsparcia finansowego Ośrodka skorzystało 26 wychowanków różnych placówek.

- *Wydatki związane z pokryciem kosztów utrzymania dzieci z Piotrkowa Trybunalskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie innego powiatu.*

W ramach zadania wydatkowano kwotę **707.551,78 zł** (99,7 % planu wydatków). Wydatki dotyczyły pokrycia kosztów pobytu 14 dzieci w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej na terenie innych powiatów.

- *Współfinansowanie pobytu dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej.*

Wydatki w powyższym zadaniu wyniosły **467.431,63 zł** (99,5 % planu wydatków). Wartość współfinansowania zależy od czasu przebywania dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej. I tak:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie w pierwszym roku pobytu w instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu w instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie w trzecim roku i następnych latach pobytu w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

➤ Rozdział 85513 – Składki zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne:

- *Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne.*

Świadczeniem tym objęte są osoby korzystające ze świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych i zasiłków dla opiekuna, nie posiadające ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% od wysokości otrzymywanego świadczenia. MOPR w 2024 roku opłacił składki na ubezpieczenie zdrowotne dla:

- 228 osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne;
- 1 osoby pobierającej specjalny zasiłek opiekuńczy;
- 2 osób pobierających zasiłek dla opiekunów

Zadanie realizowane jest w ramach dotacji celowej z budżetu państwa.

Ogółem w 2024 roku wydatkowano na opłacenie składek zdrowotnych kwotę **712.565,01 zł**, co stanowi 96,1 % planu wydatków na 2024 rok.

Środki pozabudżetowe

➤ Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej:

W ramach **rehabilitacji zawodowej** (w nowym okresie finansowania) na dzień 31.12.2024 r. wykorzystano środki z PFRON na łączną kwotę **363.165,57 zł** (95,1 %), w tym:

- zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób

- niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu – (19 osób) – 241.515,71 zł;
- przyznawanie osobom niepełnosprawnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na podjęcie działalności w formie spółdzielni socjalnej – (3 osoby) – 90.000,00 zł
- zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych – szkolenia - (6 osób) – 31.649,86 zł

W ramach **rehabilitacji społecznej** (w nowym okresie finansowania) na dzień 31.12.2024 r. wykorzystano środki z PFRON na łączną kwotę **6.197.208,37 zł** (99,6 %), w tym:

- turnusy rehabilitacyjne (dofinansowaniem objęto 679 osób) – 1.228.755,00 zł;
- warsztaty terapii zajęciowej (100 uczestników, 20 grup po 5 osób) – 3.369.600,00 zł;
- sport, kultura i rekreacja – (dofinansowaniem objęto 763 osoby niepełnosprawne z opiekunami) – 114.358,64 zł;
- zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze (z dofinansowania skorzystało 469 osób) – 1.170.643,43 zł;
- sprzęt rehabilitacyjny - (dofinansowaniem objęto 15 osób niepełnosprawnych) – 53.504,99 zł;
- bariery techniczne - (dofinansowaniem objęto 17 osób niepełnosprawnych) – 102.231,29 zł;
- bariery w komunikowaniu się (dofinansowaniem objęto 7 osób niepełnosprawnych) – 16.385,60 zł;
- bariery architektoniczne - (dofinansowaniem objęto 13 osób niepełnosprawnych) – 135.969,42 zł;
- dofinansowanie usług tłumacza języka migowego – (dofinansowaniem objęto 1 osobę) – 5.760,00 zł.

- *Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Program Aktywny Samorząd.*

Wydatki w ramach programu „Aktywny Samorząd” w nowym okresie wydatkowania wyniosły na dzień 31.12.2024 r. – **460.171,54 zł.**

Ze środków przekazanych na realizację programu sfinansowano 65 umów, które obejmowały:

- dofinansowanie do kosztów związanych z uzyskaniem wykształcenia na poziomie wyższym – 35 umów – 134.838,00 zł;
- sprzęt elektroniczny dla osób ze stopniem niepełnosprawności – 16 umów – 119.465,89 zł;
- wózek o napędzie elektrycznym – 4 umowy – 60.400,00 zł;
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej sprzętu – 5 umów – 15.700,00 zł;
- proteza kończyny – 2 umowy – 104.500,00 zł;
- szkolenie w zakresie nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania – 1 umowa – 2.200,00;

- zakup fotelika dla dziecka do samochodu, zakup i montaż oprzyrządowania do samochodu – 2 umowy – 15.740,00 ;
- dodatek na pokrycie kosztów opłaty za energię elektryczną w związku z użytkowaniem koncentratora tlenu lub respiratora – 12 osób – 4.800,00zł;
- promocja programu - 2.527,65
- *Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Program „Mieszkanie dla absolwenta”.*

Od miesiąca marca 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje program „Mieszkanie dla absolwenta”. Założenia programu obejmują dofinansowanie do kosztów wynajmu mieszkania na terenie innego miasta dla niepełnosprawnego absolwenta.

Wydatki w ramach programu wyniosły **32.307,18 zł** (z programu skorzystała 1 osoba niepełnosprawna).

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim wydatkował łącznie **98.075.761,52 zł**, w tym:

- środki budżetowe – 91.022.908,86 zł
- środki pozabudżetowe – 7.052.852,66 zł

III. ZADANIA NA RZECZ OSÓB I RODZIN REALIZOWANE PRZEZ ZESPÓŁ POMOCY ŚRODOWISKOM RODZINNYM

Priorytetowym celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Powyższy cel realizowany jest poprzez pracę socjalną, która jest fundamentalnym świadczeniem pomocy społecznej oraz w formie wypłaty świadczeń finansowych. Działania pracowników socjalnych Zespołu Pomocy Środowiskom Rodzinny (dalej: ZPSR) w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim koncentrują się na wzmacnianiu potencjału osób i rodzin do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej oraz ich wsparciu w dążeniu do poprawy funkcjonowania. Praca z jednostką odbywa się po diagnozie sytuacji w jakiej się znajduje, jej zasobów, deficytów, określeniu w jakich obszarach jej funkcjonowania występują trudności i jakie są ich przyczyny. Zebrane informacje umożliwiają pracownikom socjalnym zaplanowanie działań, które są adekwatne do potrzeb, a w konsekwencji służą rodzinie w rozwiązaniu sytuacji problemowych, z jakimi się boryka.

Dla skutecznej realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, miasto Piotrków Trybunalski podzielone zostało na 26 rejonów, a każdy z nich przypisany został konkretnemu pracownikowi socjalnemu. Pracownicy socjalni z sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz sekcji domów pomocy społecznej swoje obowiązki służbowe wykonują na terenie całego miasta.

1. Wywiady środowiskowe i decyzje administracyjne.

Dla przyznania świadczenia z pomocy społecznej niezbędne jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. Sposób jego przeprowadzania oraz wzór kwestionariusza określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. 2021 poz. 893). Przedmiotowy dokument wskazuje ponadto wzór oświadczenia o stanie majątkowym, oświadczenia, potwierdzającego zapoznanie się z treścią przeprowadzonego wywiadu środowiskowego – w przypadku formy elektronicznej oraz legitymacji pracownika socjalnego.

Wywiad środowiskowy przeprowadza się w terminie 14 dni roboczych od dnia powzięcia wiadomości o potrzebie udzielenia pomocy. W sprawach niecierpiących zwłoki, wymagających pilnej interwencji ośrodka pomocy społecznej, wywiad przeprowadza się w terminie do 2 dni od dnia otrzymania wiadomości o potrzebie przyznania wsparcia. Pracownik socjalny jest zobowiązany do sprawdzenia każdego zgłoszenia o konieczności udzielenia pomocy, może również wszcząć postępowanie z urzędu. Wywiad przeprowadza się w miejscu zamieszkania lub pobytu osoby bądź rodziny. Pracownik socjalny

przeprowadzając wywiad, bierze pod uwagę indywidualne cechy, sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby samotnie gospodarującej lub osób w rodzinie, które mogą mieć wpływ na rodzaj i zakres przyznanego wsparcia.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim w roku 2024 sporządzili łącznie **5 233** kwestionariusze wywiadów środowiskowych.

W sprawach dotyczących realizacji zadań ustawowych w roku 2024 wydano **8 731** decyzji administracyjnych. Dotyczyły one m.in. przyznawania świadczeń, naliczania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej, naliczania odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych oraz przyznawania innego typu usług i odpłatności, ustalania nienależnie pobranych świadczeń, a także decyzje odmawiające finansowej pomocy społecznej.

2. Klasyfikacja świadczeń z pomocy społecznej.

Świadczenia pomocy społecznej przyznawane i wypłacane przez MOPR, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, adresowane są do osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia i możliwości. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia powinny być adekwatne do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy, odpowiadać celom i mieścić się w możliwościach pomocy społecznej. Świadczenia z pomocy społecznej zostały sklasyfikowane w dwóch grupach:

2.1. Świadczenia pieniężne.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom/rodzinom, które spełniają jednocześnie dwie przesłanki wymienione w ustawie, tj.:

- dochód osoby/rodziny nieprzekraczający kryterium dochodowego, określonego w ustawie o pomocy społecznej,
- występowanie, co najmniej jednej z dysfunkcji zaburzających funkcjonowanie rodziny.

W 2024 roku, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia z dnia 12 maja 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. 2021 poz. 1296), maksymalna wysokość dochodu uprawniająca do świadczeń z pomocy społecznej wynosiła:

- dla osoby samotnie gospodarującej - 776 zł,
- dla osoby w rodzinie - 600 zł.

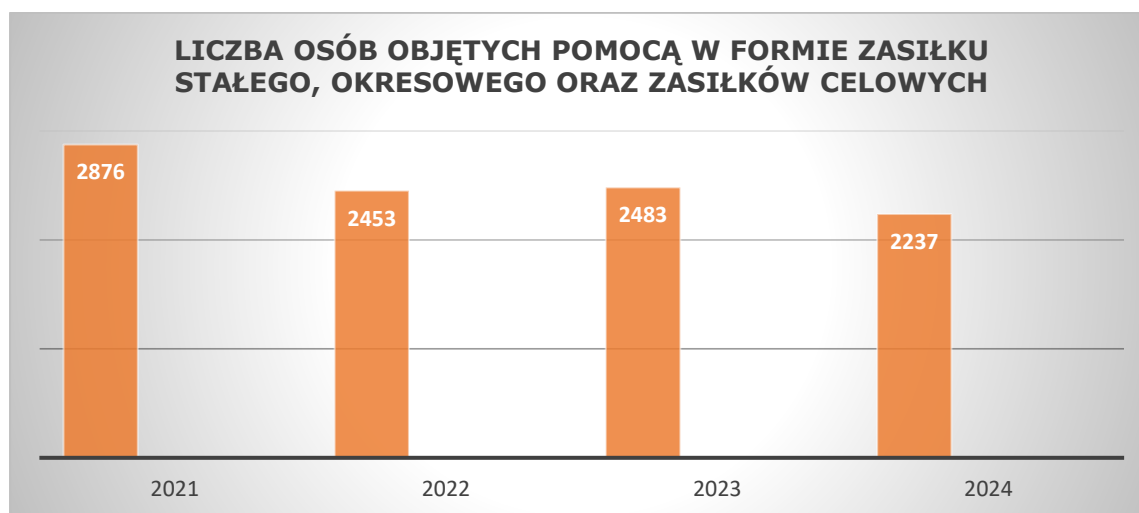
Natomiast zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej, pomoc społeczna udzielana jest osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie; potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego,

zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W 2024 roku z pomocy finansowej w formie zasiłków stałych, zasiłków okresowych oraz zasiłków celowych w ramach ustawy o pomocy społecznej skorzystało **2 237 osób (pochodzących z 1 326 rodzin)**. W stosunku do roku 2023, w analizowanym okresie odnotowano spadek osób korzystających z pomocy społecznej w formie zasiłków stałych, zasiłków okresowych oraz zasiłków celowych o 246 osób.

Wykres 2. Liczba osób objętych pomocą w postaci świadczeń pieniężnych z podziałem na lata.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie systemu dziedzinowego.

Zasiłki celowe w roku 2024 przyznano **950 rodzinom** (1820 osób w tych rodzinach), na łączną kwotę **2 078 015,00 zł**. Świadczenie najczęściej przyznawano z przeznaczeniem na: zakup odzieży, obuwia, żywności, leków, ogrzewania oraz opłatę za media (gaz, energię elektryczną). W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie lub rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe można przyznać pomoc w formie **zasiłku celowego specjalnego**. W omawianym okresie sprawozdawczym pomoc w tej formie otrzymało **228 rodzin** (286 osób w tych rodzinach), na łączną kwotę **189 216,00 zł**, najczęściej z przeznaczeniem na zakup ogrzewania, opłatę świadczeń mieszkaniowych, zakup leków). Ponadto, w dwóch rodzinach przyznano **zasiłek celowy z tytułu zdarzenia losowego** (pożaru), na łączną kwotę **4500,00 zł**.

Z kolei, **zasiłek okresowy** przyznany został w **583 rodzinach**, wśród których najczęstszą dysfunkcją było bezrobocie – 253 rodziny, niepełnosprawność 224 rodziny oraz długotrwała choroba 140 rodzin. Przedmiotowe świadczenie wypłacono w ustawowo minimalnej wysokości,

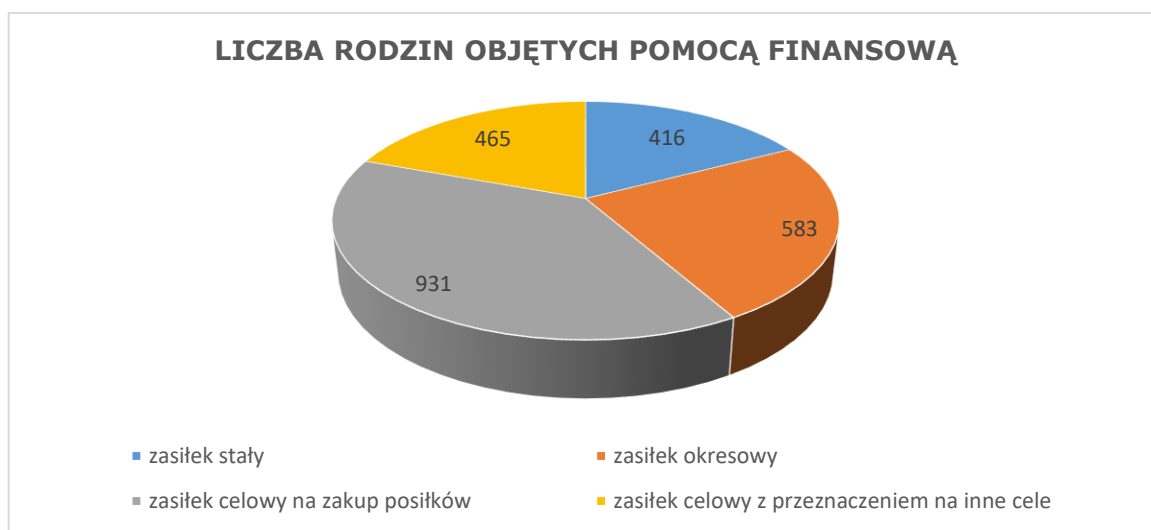

która stanowi 50% różnicy między dochodem na osobę w rodzinie a kryterium dochodowym określonym w ustawie o pomocy społecznej na łączną kwotę **1 028 876,98 zł**. Natomiast zasiłek okresowy ponad kryterium minimum wypłacono w jednej rodzinie na łączną wysokość 1164,00 zł.

Zasiłek stały przyznano **416 osobom**, na łączną kwotę **3 296 864,17 zł**. Z tej grupy, 367 świadczeniobiorców stanowiły osoby samotnie gospodarujące. W przypadku 381 osób objętych pomocą w formie zasiłku stałego w 2024 roku, zostały także opłacone składki zdrowotne. W analizowanym okresie odnotowano spadek liczby świadczeniobiorców zasiłków stałych, o 12 osób w stosunku do 2023 roku.

Zgodnie z Uchwałą Nr LX/750/23 Rady Miasta Piotrkowa Trybunalskiego z dnia 25.01.2023r. podwyższono kryterium dochodowe uprawniające do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” do 200% kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8, ust. 1. ustawy o pomocy społecznej. Wprowadzenie powyższego przepisu pozwoliło na rozszerzenie grona odbiorców pomocy w formie **zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności**. W roku 2024 przedmiotową formą wsparcia objęto **931 rodzin** (1806 osób w tych rodzinach), a łączna kwota wypłaty świadczeń wyniosła **1 874 481,20 zł**.

Wykres 3. Rodziny objęte pomocą finansową z podziałem na rodzaje świadczeń.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania do MRiPS.

Katalog świadczeń pieniężnych w ustawie o pomocy społecznej obejmuje także **wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki** przyznane przez sąd. W roku 2024 przedmiotowe świadczenie wypłacono **54** prawnym opiekunom osób ubezwłasnowolnionych, na łączną kwotę **560.376,79 zł**.

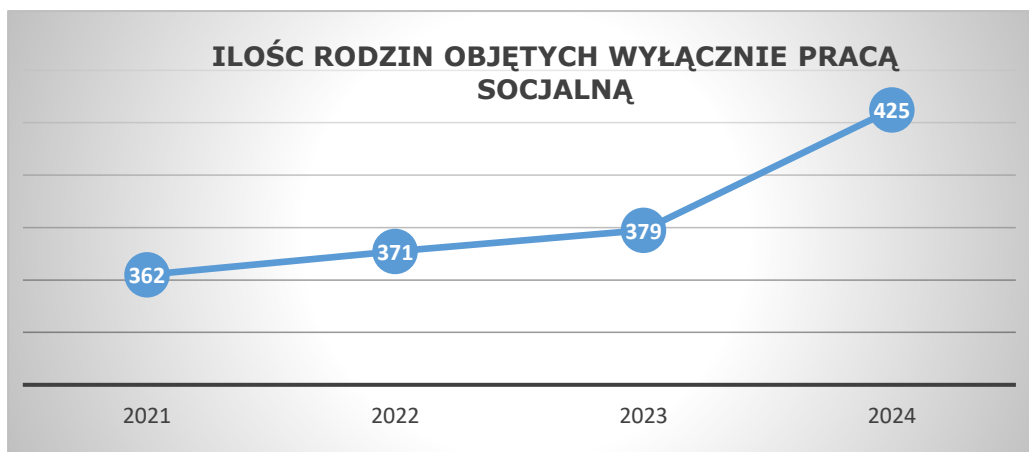
2.2. Świadczenia niepieniężne.

Pomocą niepieniężną, są wszystkie te świadczenia pomocy społecznej, których najogólniej ujmując, osoba wspierana nie otrzymuje w formie pieniężnej – m. in. praca socjalna, gorący posiłek, usługi opiekuńcze, schronienie. Do przyznania niektórych niepieniężnych form wsparcia, konieczne jest przeprowadzenie wywiadu środowiskowego i wydanie decyzji administracyjnej.

Pracę socjalną należy rozumieć, jako zespół umiejętności powiązanych ze sobą i zaplanowanych działań, prowadzonych przez pracowników socjalnych, we współpracy z osobą wspieraną. Służyć ma rozwiązywaniu problemów społecznych, zapobieganiu ich natężeniu oraz aktywizowaniu jednostek i grup do samopomocy. Praca socjalna to działalność profesjonalna polegająca na udzielaniu pomocy jednostkom, grupom lub społecznościom we wzbogacaniu lub odbudowywaniu ich zdolności społecznego funkcjonowania oraz na tworzeniu sprzyjających warunków społecznych. Zadaniem pracy socjalnej jest także podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie i niwelowanie skutków marginalizacji społecznej osób oraz rodzin i jest świadczona bez względu na posiadany dochód. W ramach prowadzonej pracy socjalnej pracownicy socjalni podejmują działania polegające m.in. na: wsparciu, towarzyszeniu, poradnictwie, rozszerzaniu kontaktów społecznych, budowaniu sieci wsparcia społecznego, edukacji.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim prowadzą pracę socjalną w przypadku zdecydowanej większości rodzin objętych wsparciem finansowym i niefinansowym. Ponadto, w roku 2024 prowadzili także pracę socjalną w **425 rodzinach**, które nie korzystają z żadnych innych form pomocy w ramach ustawy o pomocy społecznej. Zauważyć możemy, iż ilość rodzin obejmowanych wsparciem tylko w formie pracy socjalnej ma tendencję wzrostową:

Wykres 4. Liczba rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną na przestrzeni lat 2021 - 2024.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie systemu dziedzinowego.

Pomocy w **formie schronienia** w 2024r. udzielono dla **55 osób**, z czego: **13 osób skierowano odpłatnie** (wydano 36 decyzji administracyjnych w tej sprawie), a **40 osób nieodpłatnie** z uwagi na brak dochodów. Zadanie polegające na zapewnieniu schronienia osobom bezdomnym, na mocy art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, miasto Piotrków Trybunalski zleciło do realizacji organizacji pozarządowej, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzącym działalność w zakresie pomocy społecznej – tj. Stowarzyszeniu Centrum Pomocy „Panaceum” z siedzibą w Radomsku.

Ponadto, 3 osoby bezdomne skierowano do **schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi** i 3 osoby uzyskały wsparcie w formie **skierowania do domu samotnej matki**. Łączny koszt pobytu w w/w ośrodkach wsparcia dla tych 6 osób wyniósł **24.488,00 zł**.

Kolejną formą pomocy niepieniężnej oferowanej klientom jest opłacanie składki na **ubezpieczenie zdrowotne**. Świadczeniem tym obejmuje się osoby korzystające z zasiłków stałych, nie posiadające ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% od wysokości otrzymanego świadczenia. W 2024 roku opłacono 3789 składek dla **381 osób** na łączną kwotę **275.891,07 zł**.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim świadczył również wsparcie w postaci **usług opiekuńczych** oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Przedmiotowe świadczenie przyznano osobom, które z powodu wieku lub niepełnosprawności nie były w stanie zaspokoić niezbędnych życiowych potrzeb. Z usług opiekuńczych skorzystały **264 osoby** z 260 rodzin. Pełna odpłatność jednej godziny usługi opiekuńczej w roku 2024 wynosiła 36,53 zł. W omawianym okresie zrealizowano 51 344,00 świadczeń (godzin usług opiekuńczych) i poniesiono z tego tytułu koszt **1 875 596,34 zł**.

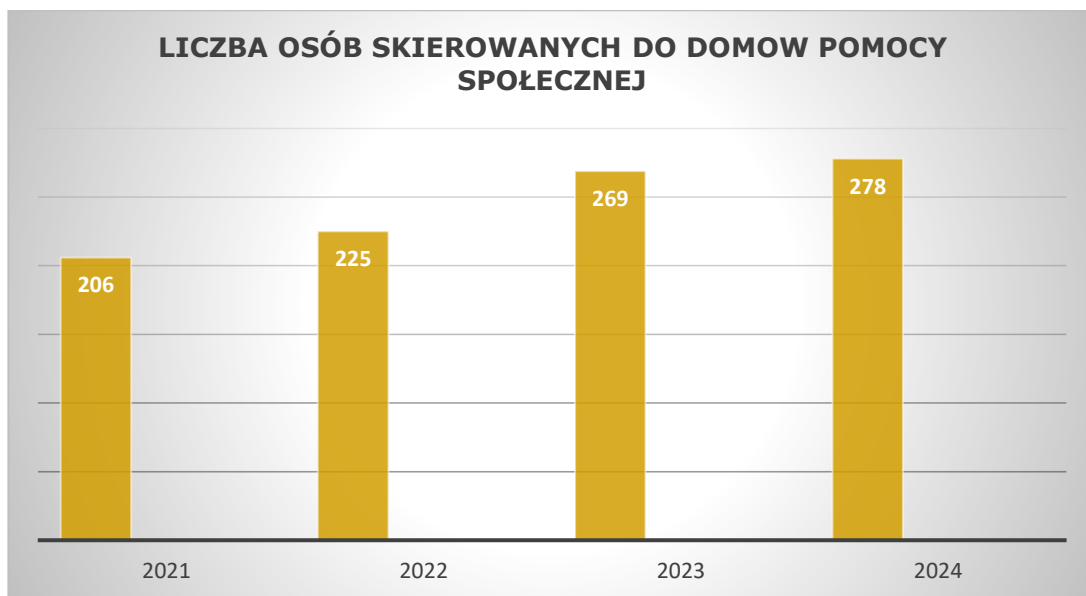
Szczególną formę wsparcia stanowią **specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**. Wymiar i zakres usług dostosowany jest do indywidualnie określanych potrzeb klienta. Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi najczęściej polega na pomocy i asystowaniu w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych oraz trenowaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego zaspokajania potrzeb bytowych, wspólnym organizowaniu i spędzaniu czasu, korzystaniu z usług różnych instytucji, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych. W 2024 roku tym rodzajem wsparcia objęto łącznie 14 osób z 14 rodzin. Pełna odpłatność jednej godziny usługi opiekuńczej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w roku 2024 wynosiła 38,88 zł. W omawianym okresie zrealizowano 2969,50 świadczeń (godzin usług opiekuńczych) i poniesiono z tego tytułu koszt **115 454,16 zł**.

Osoby, które wymagają całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, kierowane są do **domów pomocy społecznej**. Z uwagi

na starzejące się społeczeństwo, zapotrzebowanie na całodobowe wsparcie na przełomie ostatnich 4 lat wzrasta. W roku 2024, w domach pomocy społecznej przebywało 278 mieszkańców miasta Piotrkowa Trybunalskiego – skierowanych przez Ośrodek, natomiast 17 osób oczekiwało w kolejce na umieszczenie w DPS (stan na 31.12.2024r.). Poniesiono koszt w wysokości **12.771.978,26 zł** za pobyt osób w DPS.

Wykres 5. Liczba mieszkańców miasta Piotrkowa Trybunalskiego skierowana do domów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2021 - 2024.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania do MRiPS.

Pomocą w **formie posiłków** (przyznanych decyzją administracyjną), objęto **140 rodzin** (261 osób w tych rodzinach), w tym:

- 21 osób skorzystało z obiadu dla dorosłych w Dziennym Domu Pomocy Społecznej;
- 47 uczniów szkół podstawowych skorzystało z obiadu na terenie placówek;
- 12 dzieci uczęszczających do przedszkoli skorzystało z obiadu na terenie placówki;
- 130 osób otrzymało Potrawy Wigilijne przygotowane - w ramach współpracy - przez Dzienny Dom Pomocy Społecznej ul. Wojska Polskiego 127.

Obowiązkowym, własnym zadaniem gminy jest także **sprawienie pogrzebu** osobom zmarłym. W roku 2024 zorganizowano i opłacono pochówek dla **19 osób** zmarłych oraz 38 martwo narodzonych płodów (2 pogrzeby) na łączną kwotę **73.776,00 zł**.

Pomoc w formie specjalistycznego poradnictwa interwencyjnego w ramach działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim świadczy **Ośrodek Interwencji Kryzysowej**. Głównym zadaniem Ośrodka Interwencji Kryzysowej jest udzielanie szybkiej i profesjonalnej pomocy w postaci porad prawnych, psychologicznych i pedagogicznych, a także porad

terapeuty ds. uzależnień osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysu osobistego, a zwłaszcza klientom, których dotknęły kryzysy losowe (np. utrata pracy, śmierć członka rodziny, kalectwo, pożar, itp.) oraz kryzysy przewlekłe (np. przewlekła choroba, zaburzenia psychiczne, przemoc w rodzinie, alkoholizm czy narkomania). W roku 2024 udzielono łącznie **343 porady** w tym:

- **86** porad prawnych;
- **97** porad psychologiczno – pedagogicznych;
- **42** porady psychologiczne;
- **113** porad terapeuty ds. uzależnień;
- **5** porad konsultanta - terapeuty.

3. Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Zarządzeniem Nr 321/2023 z dnia 03 października 2023 r. Prezydent Miasta Piotrkowa Trybunalskiego powołał nowy Zespół Interdyscyplinarny. W skład jego członków zostało powołane 10 osób, w tym 2 pracowników socjalnych Ośrodka, a także przedstawiciele Komendy Miejskiej Policji, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, Samodzielnego Szpitala Wojewódzkiego im. Mikołaja Kopernika w Piotrkowie Trybunalskim, Zespołu Sądowej Służby Kuratorskiej ds. Rodzinnych i Nieletnich, a także Zespołu Sądowej Służby Kuratorskiej ds. Karnych. Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli podmiotów wchodzących w jego skład. W roku 2024 w ramach działalności Zespołu Interdyscyplinarnego:

- wydano **628** decyzji, w tym:
 - **190 o** powołaniu grup diagnostyczno – pomocowych;
 - **281 o** poszerzeniu składu grup diagnostyczno- pomocowych;
 - **157 o** odwołaniu członków grup diagnostyczno – pomocowych;
- przeprowadzono **339** razy monitoring Procedur Niebieskie Karty;
- przeprowadzono **130** razy monitoring dokumentacji po zakończeniu procedury Niebieskie Karty;
- odbyło się **6** posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego;
- we współpracy z Centrum Rozwoju Edukacji przeprowadzono szkolenie dla przedstawicieli oświaty;
- wystąpiono z wnioskami o przyznanie środków finansowych na prowadzenie programów:
 - korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową;
 - psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.

Na bieżąco prowadzono korespondencję Zespołu Interdyscyplinarnego – **66 pism** oraz „terminatkę” spraw wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego – **370 spraw**.

3.1. Działalność grup diagnostyczno – pomocowych.

W Zespole Pomocy Środowiskom Rodzinnym, wyodrębniona została Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którą tworzy 4 pracowników socjalnych. Stanowią oni trzon grup diagnostyczno – pomocowych, w skład których wchodzi specjaliści pracujący bezpośrednio w rodzinie, w której prowadzona jest procedura Niebieskie Karty, np.: pedagodzy szkolni, kuratorzy sądowi, przedstawiciele ochrony zdrowia, pracownicy przedszkoli.... Pracownicy socjalni na bieżąco zajmują się realizacją procedur „Niebieskie Karty”: podejmują działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, ze strony techniczno-administracyjnej obsługują pracę grup diagnostyczno - pomocowych oraz przygotowują sprawozdawczość. W omawianym okresie prowadzili **242** procedury Niebieskie Karty, **596** razy wizytowali środowiska. W związku z realizacją powyższych działań:

- złożyli **9** zawiadomień dotyczących podejrzenia przestępstwa przemocy;
- **8** dzieci z rodzin w których były prowadzone procedury Niebieskie Karty, zostało zabezpieczonych w pieczy zastępczej;
- **8**rotnie występowali z wnioskiem do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację dzieci;
- wydali **18** opinii do Sądu Rodzinnego w związku z wszczętymi postępowaniami o wydanie zarządzeń opiekuńczych;
- sporządzili **17** pism do Prokuratury Rejonowej w sprawie osób mogących doznawać przemocy domowej oraz **677** innych pism związanych z realizacją procedur Niebieskie Karty;
- **29** razy przesłuchiwani byli w charakterze świadków w KMP i sądach;
- przekazali **42** kopie procedur „Niebieskie Karty” do KMP i sądu;
- skierowali **3 osoby** do Schroniska dla Ofiar Przemocy Domowej Koła Kieleckiego Towarzystwa im. Św. Brata Alberta w Wierniej Rzece.

W roku 2024, do Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie wpłynęło **219 formularzy „Niebieskie Karty”**, z których 190 wszczynało nowe procedury. Odbyło się **1036 spotkań grup diagnostyczno-pomocowych** oraz **6 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego**. Pomocą grup diagnostyczno - pomocowych objęte były **724 osoby**, w tym: 350 osób, dotkniętych przemocą (**206 K; 36 M; 226 D**) oraz **256 osób** stosujących przemoc (**59 K; 351 M**). Pracownicy socjalni sporządzili **164 formularzy „Niebieskie Karty” cz. „C”** oraz **175 formularzy cz. „D”**.

3.2. Grupa wsparcia dla osób doznających przemocy.

Celem zorganizowania **Grupy wsparcia dla osób doznających przemocy**, było wsparcie osób doznających przemocy domowej i pomoc w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych. W ramach realizacji przedmiotowego zadania, zajęcia grupowe oraz konsultacje indywidualne prowadził psycholog zatrudniony na podstawie umowy cywilnoprawnej. W okresie od września do grudnia 2024 r. odbyło się 8 spotkań, w których udział wzięło łącznie 7 kobiet. W trakcie spotkań grupy wsparcia uczestniczki

miały możliwość zrozumienia, że doznawana przemoc nie dotyczy wyłącznie ich samych. Służyły sobie wsparciem w poszukiwaniu odmiennych od dotychczas stosowanych sposobów rozwiązania problemu przemocy, podejmowały próby diagnozowania własnych możliwości w tym zakresie. W czasie spotkań omawiano formy przemocy, ze szczególnym naciskiem na odciążenie siebie z odpowiedzialności za jej wystąpienie. Realizacja zadania wyniosła 2560,00zł.

3.3. Program korekcyjno – edukacyjny.

W celu realizacji zadania nałożonego na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego o konieczności podjęcia działań, mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej został opracowany Program korekcyjno–edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową na lata 2024 – 2030 oraz przygotowana Uchwała w sprawie przyjęcia przedmiotowego programu. Głównym założeniem programu jest wzmacnianie zasobów osób stosujących przemoc domową w zakresie samokontroli i powstrzymywania zachowań przemocowych oraz wzmacnianie rozwoju osobistego sprzyjającego budowaniu bezpiecznego kontaktu ze sobą i światem.

Program był realizowany w okresie od września do grudnia br. Do programu zostało **zgłoszonych 6 osób** stosujących przemoc domową. Dwie osoby zostały skierowane wnioskami przez grupy diagnostyczno–pomocowe z kolei cztery osoby po przeprowadzonej i zakończonej procedurze Niebieskie Karty zmotywowane przez pracowników socjalnych z sekcji do przeciwdziałania przemocy przystąpiły do uczestnictwa w programie. Spotkania odbywały się raz w tygodniu. Każdy uczestnik został objęty oddziaływaniem w łącznej ilości 60 godzin (spotkania indywidualne i grupowe). Program **ukończyły 4 osoby**.

4. Działalność sekcji ds. domów pomocy społecznej.

W ramach Zespołu Pomocy Środowiskom Rodzinnym funkcjonuje sekcja ds. domów pomocy społecznej, składająca się z trzech pracowników socjalnych, do zadań której należy kompleksowa obsługa osób ubiegających się o miejsce w domach pomocy społecznej oraz osób już tam przebywających. W roku 2024, pracownicy sekcji:

- **687 razy** wizytowali w środowiskach;
- **Umieścili 54 osoby** w domach pomocy, w tym:
 - 1 osoba została skierowana do DPS z postanowienia sądu;
 - 6 osób zostało skierowanych do DPS w trybie pilnym.
- **sporządzili:**
 - **483 decyzji** administracyjnych w tym:
 - ❖ 86 decyzji o skierowaniu;
 - ❖ 28 decyzji o umieszczeniu;
 - ❖ 64 decyzji o ustaleniu odpłatności;
 - ❖ 305 decyzji zmieniających odpłatności;
 - **45 wywiadów środowiskowych** cz. II u osób, o których mowa w art. 103 uops, w tym **9 zleconych przez inne ośrodki**;

- **69 umowy** dotyczących ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w DPS;
- **7 decyzji** dotyczących umorzenia postępowania w sprawie odpłatności za pobyt w DPS u osób zobowiązanych do alimentacji;
- **12 wezwań do zapłaty**;
- **10 decyzji** o ustaleniu zaległości w opatach a pobyt w DPS.

Ponadto do zadań Sekcji ds. domów pomocy społecznej należy także obsługa osób korzystających z instytucjonalnego wsparcia usługowego. Poza udzielaniem pomocy finansowej w ramach ustawy o pomocy społecznej, w roku 2024r. wydano także:

- **36 decyzji** kierujących do uczestnictwa w zajęciach w ramach Świetlicy prowadzonej przez Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Piotrkowie Trybunalskim;
- **102 decyzji** kierujących na zajęcia terapeutyczne w Środowiskowym Domu Samopomocy;
- **14 decyzji** zmieniających w sprawie uczestnictwa w zajęciach w ramach świetlicy prowadzonej przez DDPS.

5. Działania na rzecz mieszkańców miasta Piotrkowa Trybunalskiego.

W 2024r. pracownicy socjalni podejmowali następujące działania:

- **9776** razy wizytowali środowiska pozostające w kręgu zainteresowania Ośrodka oraz instytucje z którymi pozostają we współpracy tj.: sądy, placówki opiekuńczo - wychowawcze, placówki edukacyjne, KMP, urzędy itp.;
- objęli wsparciem – tylko w formie pracy socjalnej **425 rodzin (w tym 1022 osób)**;
- zawarli **102** kontrakty socjalne;
- przeprowadzili **5233** wywiady środowiskowe, w tym m.in:
 - **212** wywiadów niezbędnych do wydania decyzji administracyjnej w celu przyznania prawa do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej;
 - **169** wywiadów alimentacyjnych;
 - **34** wywiady środowiskowe dla potrzeb Działu Świadczeń Rodzinnych;
- pracowali w **59 rodzinach** biologicznych na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej.
- sprawili pogrzeby dla **19** osób zmarłych oraz **2** pogrzeby dla 38 martwo narodzonych płodów;
- **2** raz wystąpili o asystę policji przy wykonywaniu obowiązków służbowych – zgodnie z art. 107 ust 3a i 3b ustawy o pomocy społecznej;
- przeprowadzili **29** wywiadów środowiskowych celem udzielenia wsparcia w formie asystenta rodziny;
- wydali **58** zaświadczeń;
- wystosowali **517** wniosków o udostępnienie danych oraz **1266** pism w ramach pracy socjalnej.

Pracownicy socjalni - jako członkowie zespołów - brali udział w następujących posiedzeniach:

- Komisji Mieszkaniowej w Urzędzie Miasta Piotrkowa Trybunalskiego – **13** spotkań;
- Zespole Opiniującym wnioski o dofinansowanie zadań z zakresu rehabilitacji społecznej realizowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – **9** posiedzeń;
- Zespole do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Piotrkowie Trybunalskim - **66 posiedzeń**.

Ponadto koordynatorzy, wspólnie z pracownikami socjalnymi zwizytowali **71** razy środowiska, w których występują wielopłaszczyznowe problemy, zgłaszane do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie przez różne instytucje, mieszkańców miasta oraz terenowych pracowników socjalnych. Przygotowali **757** decyzji administracyjnych, w tym **83** decyzje odmawiające pomocy. Nie wydano żadnej decyzji odmownej, z powodu braku środków finansowych na realizację świadczeń z pomocy społecznej.

Na zlecenie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, w nocy z 28 na 29 lutego 2024r. przeprowadzone zostało *Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych*. Podczas realizacji zadania, pracownik socjalny nawiązał współpracę ze szpitalami z terenu miasta, Schroniskiem dla Osób Bezdomnych, Aresztem Śledczym i Policją. Ogólna liczba osób bezdomnych, do których udało się dotrzeć na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego wyniosła **59**.

W związku z działaniami wojennymi na terytorium Ukrainy:

- pomocą w formie **obiadu**, w ramach art. 48 b ustawy o pomocy społecznej objęto:
 - **11** uczniów szkół podstawowych;
 - **3** dzieci w przedszkolach;
- pomocą w formie **jednorazowego świadczenia pieniężnego** dla osób, które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa objęto **156 osób** ze 123 **rodzin** na łączną **kwotę 46 800,00 zł**.

6. Współpraca z instytucjami.

W roku 2024 w ramach *Zespołu Pomocy Środowiskom Rodzinnym* zostało załatwione **1.995** różnych spraw skierowanych do Ośrodka przez mieszkańców miasta oraz instytucje takie jak: Sąd Rejonowy, KMP, Urząd Miasta, Prokuratura Rejonowa itp. oraz **4922** wnioski o udzielenie pomocy. Mieszkańcy Miasta Piotrkowa Tryb. swoje sprawy kierowali bezpośrednio do właściwego/terenowego pracownika socjalnego, który podejmował działania w oparciu o ustawę o pomocy społecznej. Pracownicy socjalni na bieżąco podejmowali współpracę z pedagogami szkolnymi, dzielnicowymi, przedstawicielami ochrony zdrowia, fundacji, organizacji pozarządowych itp.

W ramach podjętej współpracy z **Fundacją TOMY** z Tomaszowa Mazowieckiego, wolontariusze w dniach od 10 do 14 czerwca 2024r. wyremontowali pomieszczenia w lokalach mieszkalnych 5 rodzin z terenu naszego miasta. Najbardziej potrzebujące rodziny zostały wytypowane przez pracowników socjalnych. Na zakup niezbędnych artykułów do przeprowadzenia prac została przyznana pomoc finansowa w formie zasiłków celowych na łączną kwotę **5 740,00 zł.** Ponadto **2 dzieci**, z w/w rodzin zostało zakwalifikowane do udziału w wypoczynku letnim, którego organizatorem także była Fundacja TOMY.

Ośrodek pozyskał, z **Kuratorium Oświaty w Łodzi**, **26** kart kwalifikacyjnych na wypoczynek letni dla uczniów szkół podstawowych. Zakwalifikowane do wypoczynku dzieci wypoczywały w Ośrodku Wypoczynkowym „Jędrus” w Poroninie. Zadanie realizowane było w terminie od 12.08.2024r. do 21.08.2024r.

Środowiskowa Świetlica Socjoterapeutyczna „Bartek” ponownie organizowała wypoczynek dla dzieci z terenu miasta Piotrkowa Trybunalskiego. Pracownicy socjalni prowadzili w rodzinach rozmowy informujące o możliwości skorzystania z:

- wypoczynku zimowego - „Mróz na dworze, w domu nuda, ferie z BARTKIEM czynią cuda” które odbywały się w okresie od 29 stycznia 2024r. do 09 lutego 2024r. - poinformowano **49** rodzin;
- półkolonii letnich – „Lato z „Bartkiem” świetna spraw. Czysta radość i zabawa!” - realizowanych w drugiej połowie 2024 r., pracownicy socjalni poinformowali **51** rodzin.

Do **Stowarzyszenia WIOSNA** zgłoszono 26 osób/rodzin celem uczestnictwa w projekcie „Szlachetna Paczka”; wsparcie uzyskało **11 rodzin**.

Wspólnie z **Dziennym Domem Pomocy Społecznej** ul. Wojska Polskiego 127, zorganizowano Wieczерzę Wigilijną. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie skierował **130 osób** korzystających z systemu pomocy społecznej. Potrawy Wigilijne zostały przekazane na wynos w dniach: 23.12.2024r. w godzinach od 13⁰⁰ do 15⁰⁰ i 24.12.2024r. w godzinach od 8³⁰ do 12⁰⁰. Osobom chorym nie mogącym uczestniczyć w Wieczерzy, opiekunki z Dziennego Domu Pomocy Społecznej dostarczyły Wigilię do domów.

W ramach **Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 – 2027 – Podprogram 2024**, zapewniono najuboższym mieszkańcom miasta pomoc żywnościową w formie paczek żywnościowych. Pracownicy socjalni zgłosili **1025 osób (z 540 rodzin)** w tym 6 obywateli Ukrainy. Wydawanie paczek żywnościowych realizowane było w II połowie 2024 roku.

7. Aktywizacja Osób bezrobotnych.

Pracownicy socjalni Ośrodka regularnie podejmują działania na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych. W roku 2024:

- osoby bezrobotne i poszukujące pracy motywowano, w ramach prowadzonej pracy socjalnej, do aktywnego poszukiwania zatrudnienia oraz do uczestnictwa w zajęciach aktywizujących: szkoleniach, kursach, warsztatach prowadzonych min. przez Powiatowy Urząd Pracy a także instytucje szkoleniowe np. OLIMP;
- na bieżąco pozyskiwano i przekazywano informacje o ofertach pracy, m.in. w Magazynach In POST, MODIVO, ZALANDO, w Firmie DPD oraz z Agencji Pracy Tymczasowej EMS Sp.z o.o. (poinformowano 46 osób);
- dokonano ustaleń wśród osób bezrobotnych, korzystających z pomocy MOPR, w zakresie oczekiwań szkoleniowych. Wskazane kierunki szkoleń to: opiekun osoby z niepełnosprawnościami, opiekun osoby starszej, obsługa koparko-ładowarki, prawo jazdy kat. C, uprawnienia do przewozu osób, spawacz;
- rozpowszechniano informacje o Projektach skierowanych do osób bezrobotnych, oferujących kursy, szkolenia oraz staże zawodowe;
- poinformowano oraz przeprowadzono rekrutację na spotkanie informacyjne „Podstawowe ulgi i uprawnienia osób z niepełnosprawnościami” oraz na szkolenie „Znaczenie predyspozycji zawodowych w poszukiwaniu pracy” w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej ul. Dąbrowskiego 13 w Piotrkowie Trybunalskim - zgłoszono 35 osób;
- prowadzono także pracę socjalną z osobami pobierającymi zasiłek stały, które uzyskując orzeczenie o stopniu niepełnosprawności otrzymały wskazania do zatrudnienia, najczęściej w warunkach pracy chronionej – 102 osoby. Podejmowano działania w kierunku poprawy ich sytuacji życiowej poprzez znalezienie zatrudnienia, motywowano do poszukiwania zatrudnienia, wydawano karty aktywności zawodowej, informowano o ofertach pracy.

Ponadto, pracownicy podejmowali współpracę z instytucjami rynku pracy:

- kontynuowano współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy, w tym dokonano rozeznania oczekiwań szkoleniowych na 2024r. wśród bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej;
- kontynuowano współpracę z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Łodzi Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Oddział w Piotrkowie Trybunalskim ul. Dąbrowskiego 13; pracownicy socjalni informowali o prowadzonych warsztatach, zgłaszali osoby do udziału w spotkaniach; ponadto uczestniczyli w seminarium „Metody i narzędzia stosowane przez doradców zawodowych”;
- osoby bezrobotne kierowano do działających na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego Agencji Pracy Tymczasowej: Manpower Group, INWEMER, EMS przekazywano na bieżąco informacje o ofertach pracy;
- informowano o szkoleniach, kursach, stażach, zajęciach warsztatowych, poradnictwie psychospołecznym i zawodowym organizowanym przez

PUP oraz instytucje szkoleniowe;

- dokonano analizy i zebrano informacje na temat zjawiska osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z terenu miasta Piotrkowa Trybunalskiego dla potrzeb Agencji Usług Oświatowych „OLIMP” w celu opracowania projektu szkoleniowego.

W ramach aktywizacji osób bezrobotnych oraz współpracy z instytucjami rynku pracy na rzecz przeciwdziałania długotrwałemu bezrobociu prowadzono pracę socjalną z **310 osobami**, w tym: motywowano do aktywności zawodowej, informowano o ofertach pracy oraz kierowano na szkolenia, kursy i zajęcia warsztatowe, monitorowano ich działania. Spośród nich **117** osób podjęło zatrudnienie, z tej liczby **58** środowisk nie korzysta już z systemu pomocy społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, natomiast **59** środowisk nadal korzysta z pomocy Ośrodka.

8. Aktywizacja osób bezdomnych.

Z osobami przebywającymi w Schronisku dla Osób Bezdomnych w Piotrkowie Trybunalskim, pracownik socjalny prowadził pracę socjalną mającą na celu poprawę ich sytuacji osobistej. W 2024 roku, podejmował działania w zakresie:

- aktywizacji zawodowej - m.in.: prowadził rozmowy motywujące do zwiększenia aktywności zawodowej; informował o kursach, szkoleniach, poradnictwie zawodowym, ofertach pracy;
- wydawał i analizował Karty Aktywności Zawodowej Bezrobotnego; motywował do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy i utrzymywania statusu osoby bezrobotnej/poszukującej pracy;
- zmiany sytuacji zdrowotnej – motywował do diagnostyki, regularnego leczenia, kompletowania dokumentacji medycznej, złożenia wniosku celem uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności;
- poprawy sytuacji osobistej – motywował do złożenia/ponowienia wniosku celem uzyskania lokalu z zasobów miasta; złożenia wniosku celem pozyskania dowodu osobistego; wnioskował o objęcie bezpłatnym ubezpieczeniem zdrowotnym.

Ponadto, pracownik socjalny na bieżąco współpracował m.in. z: policją, strażą miejską – interweniuje w miejscach pobytu osób bezdomnych na terenie miasta w przypadku wystąpienia takiej konieczności; ochroną zdrowia; pracownikami socjalnymi gmin, z terenu których osoby bezdomne przebywają w mieście Piotrkowie Trybunalskim.

9. Realizowane programy.

9.1. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2024r.”

W związku z realizacją Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”- edycja 2024 przez miasto Piotrków Trybunalski pracownicy socjalni przeprowadzili rekrutację osób do projektu, który

realizowany był przez Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Piotrkowie Trybunalskim.

Projekt adresowany był do mieszkańców miasta Piotrkowa Trybunalskiego z orzecznym **znacznym** lub **umiarkowanym** stopniem niepełnosprawności oraz do dzieci w wieku do 16 roku życia, posiadających orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Wsparcie w formie asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej skierowane było do **40 osób**, w tym:

- **6 dzieci;**
- **2 osoby dorosłe** z orzecznym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- **32 osoby dorosłe** z orzecznym znacznym stopniem niepełnosprawności.

W przypadku zwolnienia się miejsca w programie (z powodu różnych przyczyn losowych) pracownicy socjalni na bieżąco dokonywali naboru nowych uczestników. Łącznie wsparciem asystenta objęto **48 osób**. Program realizowany był do 31.12.2024r., zapewnił osobom niepełnosprawnym wsparcie w wykonywaniu codziennych czynności, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Uczestnicy nie ponosili odpłatności za przyznane w ramach programu usługi.

9.2. „Opieka wytchnieniowa – edycja 2024”.

W związku z realizacją Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2024 przez miasto Piotrków Trybunalski pracownicy socjalni przeprowadzili nabór wniosków do projektu, który realizowany był przez Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Piotrkowie Trybunalskim do 31.12.2024r.

Program adresowany został do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami dorosłymi posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Główny cel Programu to odciążenie członków rodzin lub opiekunów poprzez wsparcie w codziennych obowiązkach związanych ze sprawowaniem opieki nad niepełnosprawnym lub zapewnienie czasowego zastępstwa w ich wykonywaniu. Uczestnik, któremu przyznano wsparcie, nie ponosił odpłatności za przyznane w ramach Programu usługi.

Wsparcie w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2024” skierowano **do 24 osób, w tym:**

- **9 osób** sprawujących opiekę nad niepełnosprawnymi dziećmi;
- **15 osób** sprawujących opiekę nad dorosłymi z orzecznym znacznym stopniem niepełnosprawności.

W przypadku zwolnienia się miejsca w programie (z powodu różnych przyczyn losowych) pracownicy socjalni na bieżąco dokonywali naboru nowych uczestników. Łącznie wsparciem w ramach Programu objęto **26 osób**. Program realizowany był do 31.12.2024r.

9.3. „Mamy supermoce”.

W ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” - Edycja 2024, Ośrodek opracował wniosek o dofinansowanie Programu „Mamy supermoce”. Działania w ramach jego realizacji skierowane były w szczególności do dzieci i młodzieży dotkniętych lub zagrożonych przemocą w rodzinie - **30 dzieci** oraz ich rodziców - **20 osób dorosłych**. Ponadto wsparciem objęto około **300 dzieci** z terenu Miasta Piotrkowa Trybunalskiego. Projekt decyzją komisji konkursowej został zakwalifikowany do dofinansowania w kwocie 30.000,00 zł. Wartość całkowita projektu wynosiła 40.000,00 zł.

Cele projektu:

- rozwój nowych form i metod wsparcia środowiskowego dla dzieci i młodzieży zagrożonych lub dotkniętych przemocą domową;
- poszerzenie wiedzy na temat skutków przemocy, profilaktyki przemocy, alternatywnych form spędzania czasu wolnego i właściwego jego organizowania;
- wzmocnienie funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Działania w projekcie:

- piknik integracyjny;
- gra miejska „Na ratunek Królowej Bonie”;
- warsztaty kompetencji rodzicielskich;
- warsztaty samoobrony;
- wycieczka do Krzyżtoporu, Opatowa, Kielc - „Świątokrzyskie Legendy”;
- warsztaty pierwszej pomocy;
- warsztaty psychoedukacyjne dla dzieci i młodzieży;
- klub rodzinny „Pomysłowi i kreatywni”;
- Hopening „Nasze supermoce”.

Projekt realizowany był w okresie VII – XII 2024 r.

10. Indywidualny Program Integracji.

Indywidualny Program Integracji ma na celu udzielenie cudzoziemcom wsparcia w procesie integracji ze środowiskiem lokalnym. Po spełnieniu ustawowych przesłanek, cudzoziemiec może ubiegać się o wsparcie w ramach IPI.

W 2024 roku sporządzono dwa Indywidualne Programy Integracyjne – 1 dla dwóch obywatela Ukrainy oraz 1 dla obywatela Jemenu. Środki na realizację IPI zostały przekazane przez Łódzki Urząd Wojewódzki w bieżącym roku kalendarzowym.

IV. POMOC FINANSOWA UDZIELENA W RAMACH DZIAŁALNOŚCI ZESPOŁU DODATKÓW MIESZKANIOWYCH

1. Dodatek mieszkaniowy

Wsparcie finansowe w formie dodatku mieszkaniowego przeznaczone jest na utrzymanie posiadanego lub wynajmowanego mieszkania lub domu jednorodzinnego. Warunkiem uzyskania takiej pomocy jest spełnienie kryteriów m.in.: dochodowych i powierzchniowych. Świadczenie wypłacane jest w ramach środków własnych miasta.

W 2024 roku wypłacono 19.447 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę **6.480.514,65 zł**, co stanowi 99,99 % planu wydatków. Pomocą w postaci dodatku mieszkaniowego objęto 1.621 gospodarstw domowych.

W okresie od 01.01.2024r. do 31.12.2024r. w ZDM:

- złożonych zostało **3353** wniosków o przyznanie świadczenia;
- wydanych zostało:
 - **3059** decyzji przyznających świadczenie;
 - **154** decyzje odmawiające pomocy;
 - **140** decyzje uchylające przyznane wcześniej świadczenie;

2. Programy realizowane w zespole.

2.1. Dodatek Osłonowy.

Program realizowany był na podstawie Ustawy z dnia 7 grudnia 2023r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych, ciepła oraz niektórych innych ustaw dokonała nowelizacji ustawy z dnia 17 grudnia 2021r. o dodatku osłonowym umożliwiając składanie wniosków na 2024r.

Wsparcie finansowe w formie dodatku osłonowego miało na celu zniwelowanie kosztów energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Warunkiem przyznania tego świadczenia było m. in. spełnianie określonych kryteriów dochodowych.

W roku 2024 wypłacono **11 183** dodatków osłonowych na łączną kwotę **1 059 691,59 zł**. Ponadto, w okresie od 01.01.2024r. do 30.04.2024r. w ZDM:

- złożonych zostało **3593** wniosków o dodatek osłonowy;
- wydanych zostało:
 - **3186** informacji przyznających świadczenie;
 - **407** decyzji odmawiających wsparcia;

2.2. Dodatek Gazowy.

Program realizowany był w oparciu o Ustawę z dnia 20 grudnia 2022r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023r. w związku z sytuacją na rynku gazu oraz ustawa z dnia 7 grudnia 2023r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych, ciepła oraz niektórych innych ustaw wprowadziła możliwość

ubiegania się o refundację VAT za dostarczone paliwa gazowe w okresie od 01.01.2023 do 30.06.2024 zw. dodatkiem gazowym.

Celem programu było wsparcie gospodarstw domowych, które ogrzewają swoje domy gazem ziemnym i odczuwają skutki wzrostu cen tego surowca. Dodatek gazowy oferował dwie formy pomocy: zwrot podatku VAT za gaz i jednorazową wypłatę. W roku 2024, wypłacono **371** dodatków gazowych na łączną kwotę 221 337,96 zł.

W okresie od 01.01.2024r. do 30.09.2024r. w ZDM:

- złożonych zostało 371 wniosków o refundację VAT;
- wydanych zostało:
 - **266** informacji przyznających świadczenie;
 - **105** decyzji odmawiających wsparcia;

2.3. Bon Energetyczny

Program realizowany był w oparciu o Ustawę z dnia 23 maja 2024r. o bonie energetycznym oraz o zmianie ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego wprowadziła jednorazowe świadczenie pieniężne - bon energetyczny.

Bon energetyczny to jednorazowe dofinansowanie do rachunków za energię elektryczną. Służył on wsparciu obywateli w opłaceniu rachunków za energię elektryczną. Warunkiem przyznania tego świadczenia było m. in. spełnianie określonych kryteriów dochodowych.

Pomocą w postaci bonu energetycznego objęto **4.293** osoby. Wartość wypłaconych świadczeń wyniosła 1.537.989,56 zł.

W okresie od 01.08.2024r. do 30.09.2024r. w ZDM:

- złożonych zostało **4743** wnioski o bon energetyczny;
- wydanych zostało:
 - **4293** informacji przyznających świadczenie;
 - **462** decyzje odmawiające wsparcia;

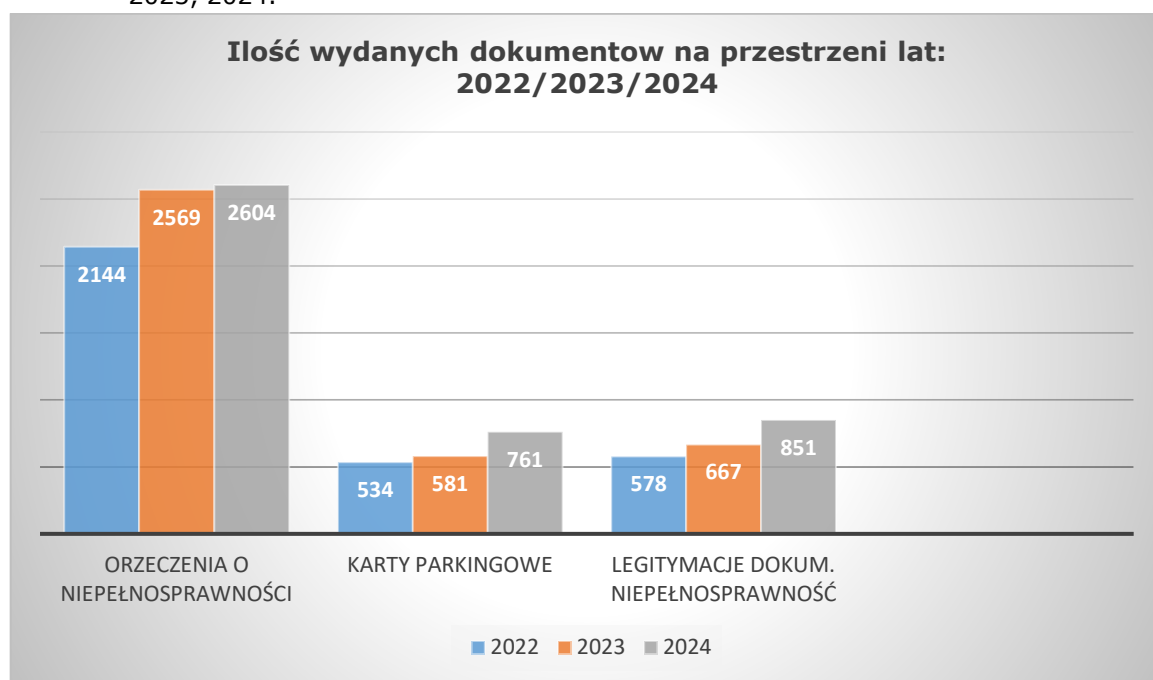

V. Zadania realizowane przez Miejski Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim funkcjonuje Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Do zadań Zespołu należy wydawanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności oraz o niepełnosprawności, wydawanie legitymacji dokumentujących niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności oraz kart parkingowych.

Na przestrzeni ostatnich 3 lat zauważalny jest wzrost liczby wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności, legitymacji oraz kart parkingowych.

Wykres 6. Ilość wydanych orzeczeń, kart parkingowych oraz legitymacji na przestrzeni lat 2022, 2023, 2024.

Źródło: Opracowanie własne, dane MOPR.

1. Orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Orzeczenie o niepełnosprawności jest formalnym dokumentem, na podstawie którego zostaje się oficjalnie uznanym za osobę z niepełnosprawnością. W stosunku do osób, które nie ukończyły 16 roku, wydaje się orzeczenie o niepełnosprawności. Natomiast w stosunku do pozostałych osób wydawane jest orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, poprzez dokonanie jej gradacji, która obejmuje stopień: lekki, umiarkowany, znaczny.

W roku 2024:

- wpłynęło **2788** wniosków o wydanie orzeczenia;
- wydano **2604** orzeczenia, w tym:
 - **356** orzeczeń o niepełnosprawności;
 - **2248** orzeczeń o stopniu niepełnosprawności;

- wpłynęło **178** odwołań od wydanych orzeczeń;

2. Karta parkingowa.

Karta parkingowa jest dokumentem imiennym, przypisanym do konkretnej osoby, a nie do pojazdu. Wydawana jest na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności/orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i pozwala na korzystanie z miejsc parkingowych przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnościami.

W roku 2024 Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydał **761** kart parkingowych.

3. Legitymacja osoby niepełnosprawnej.

Legitymacja osoby niepełnosprawnej jest dokumentem poświadczającym niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności. Dzięki legitymacji, osoby niepełnosprawne mogą korzystać z ulg i zniżek w opłatach za dobra i usługi oferowane – na podstawie prawa miejscowego – przede wszystkim przez podmioty publiczne. Na podstawie przepisów obowiązujących na terenie całego kraju legitymacja uprawnia również do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego.

W roku 2024 Zespół wydał 851 legitymacji dla osób niepełnosprawnych, w tym:

- 748 legitymacji dla osób powyżej 16 roku życia;
- 103 legitymacji dla osób przed 16 rokiem życia;

4. Wsparcie dla obywateli Ukrainy

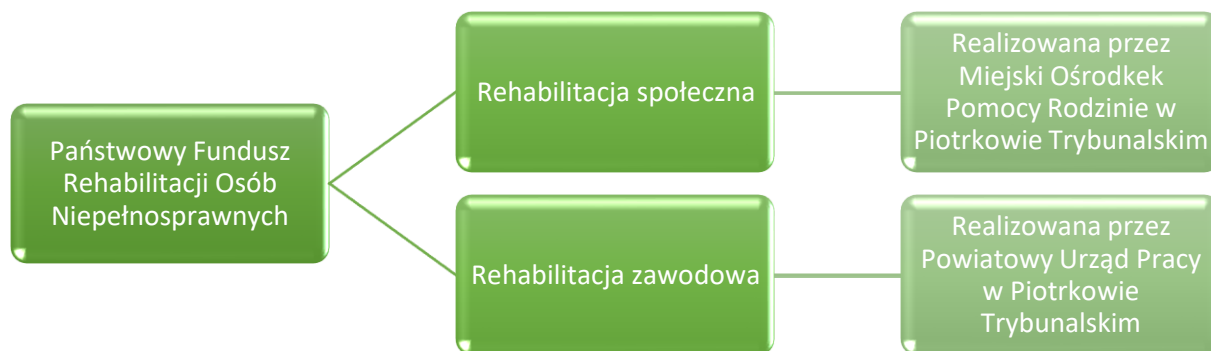
W 2024 r. w ramach realizacji zadania wydano dla obywateli Ukrainy **49** orzeczeń o niepełnosprawności, **39** legitymacji osoby niepełnosprawnej oraz **2** karty parkingowe.

VI. ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (dalej: PFRON) jest instytucją publiczną, której głównym celem jest zapewnienie wsparcia osobom niepełnosprawnym w ich rehabilitacji oraz integracji społecznej i zawodowej.

Wykres 7. Podział zadań w PFRON.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Środki finansowe na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych przekazywane są corocznie przez Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie (PFRON) według algorytmu określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym. Rada Miasta Piotrkowa Trybunalskiego w formie uchwały określa zadania, na które przeznaczają się środki PFRON (rehabilitacja społeczna oraz zawodowa).

Przyznane środki na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej oraz zawodowej w 2024 roku stanowiły kwotę 6.602.900,00 zł, natomiast wykorzystane środki stanowiły kwotę 6.560.373,94 zł, w tym:

- na rehabilitację społeczną wykorzystano kwotę - 6.197.208,37 zł (plan 6.220.900,00 zł),

- na rehabilitację zawodową wykorzystano kwotę - 363.165,57 zł (plan 382.000,00 zł).

Wydatkowano również kwotę 164.009,35 zł, która stanowiła koszty obsługi zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Wykres 8. Podział środków PFRON w MOPR w 2024 roku.

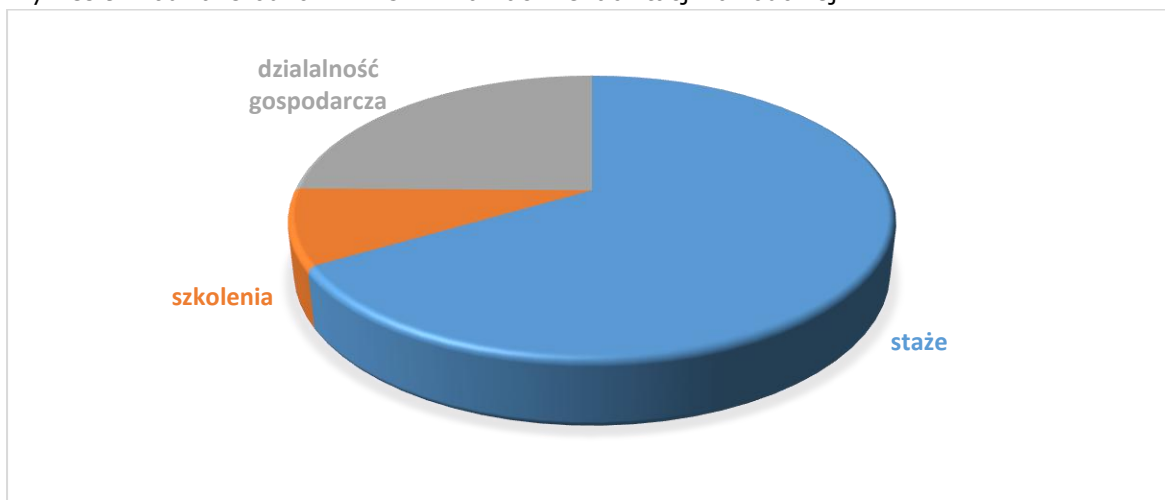

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne.

1. Rehabilitacja zawodowa

Jest to rodzaj rehabilitacji skupiający się na przygotowaniu oraz wprowadzeniu osoby z niepełnosprawnością na rynek pracy, co winno się odbywać w zgodzie z jej możliwościami psychofizycznymi, jak również ze zdobytymi wcześniej i posiadanymi kwalifikacjami zawodowymi, a także z uwzględnieniem reorientacji zawodowej. Rehabilitacja zawodowa realizowana jest w ramach czterech obszarów:

Wykres 9. Podział środków PFRON w ramach rehabilitacji zawodowej.

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne.

➤ **Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu – staże.**

W 2024 roku Powiatowy Urząd Pracy zawarł 19 umów z pracodawcami o odbywanie stażu -przez osobę niepełnosprawną, poszukującą pracy, niepozostającą w zatrudnieniu -finansowanego ze środków PFRON. Staże zorganizowane zostały na stanowiskach: rejestratorka, pomoc krawcowej, pracownik magazynowy, recepcjonistka, opiekun klienta, pracownik biurowy – 6 osób, magazynier, kontroler jakości, referent ds. gospodarczo-finansowych, doradca klienta w biurze turystycznym, pracownik pomocniczy przy produkcji, pomoc fryzjera, pomoc biurowa.

/plan 242.000,00 zł, wykorzystanie – 241.515,71 zł/

➤ **Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu – szkolenia.**

Ze szkoleń w 2024 roku skorzystało 6 osób. Zakres szkoleń: pracownik administracyjno - biurowy, kurs gastronomiczny, prawo jazdy kat. CE – szkolenie okresowe do prawa jazdy kat. C/CE, kompleksowa obsługa komputera w biurze, kasjer-sprzedawca.

/plan 50.000,00 zł, wykorzystanie 31.649,86 zł/

➤ **Przyznawanie osobom niepełnosprawnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na podjęcie działalności w formie spółdzielni socjalnej.**

W 2024 roku wypłacono środki PFRON na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla 3 osób niepełnosprawnych. Działalności została podjęta w zakresie: działalność taksówek osobowych, usługi rachunkowo-księgowe, działalność związana z zagospodarowaniem terenów zieleni.

/plan - 90.000,00 zł, wykorzystanie – 90.000,00 zł/

2. Rehabilitacja Społeczna.

To zespół działań mających na celu umożliwienie osobie z niepełnosprawnością uczestniczenia w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym na poziomie maksymalnie zbliżonym do innych osób. W jej ramach wyszczególnić można zadania skierowane bezpośrednio do indywidualnych osób z niepełnosprawnościami oraz zadania za pośrednictwem różnych organów.

Zadania skierowane bezpośrednio do indywidualnych osób z niepełnosprawnością.

Wykres 10. Wykaz zadań skierowanych bezpośrednio do osób niepełnosprawnych.

Źródło: Rozporządzenie Ministra pracy i polityki społecznej z dnia 25.06.2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON – opracowanie własne.

➤ **Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, służący usprawnianiu zaburzonych funkcji organizmu.**

W 2024 roku na powyższe zadanie złożonych zostało **13** wniosków i również zawarto 13 umów, w tym 11 umów dla dorosłych osób i 2 umowy dla dzieci. Dofinansowaniem objęto zakup: rowerków rehabilitacyjnych – 8 sztuk, rotoru elektrycznego – 2 sztuki, stepperu, rotoru mechanicznego na kończyny górne i dolne, bieżni elektrycznej. Po dokonanych przez wnioskodawcę zakupie sprzętu rehabilitacyjnego przeprowadzane były kontrole potwierdzające zakup, a następnie wypłacane dofinansowanie.

/plan - 12.800,00 zł, wykorzystanie – 12.800,00 zł/

➤ **Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.**

Dofinansowaniem objęto różnorodne przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, ułatwiające codzienne życie i funkcjonowanie osobie niepełnosprawnej, warunkiem dofinansowania ze środków PFRON było uzyskanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Zdrowia.

W 2024 roku złożone zostały **643** wnioski. Dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych przekazano dla 469 osób, w tym dla 445 osób dorosłych i 24 dzieci. W przypadku złożenia kilku wniosków przez daną osobę, jako dofinansowanie wypłacone system ujmuje daną osobę tylko jeden raz (unikalny numer PESEL). Dofinansowaniem objęto między innymi: aparaty słuchowe, wkładki uszne do aparatu, pieluchomajtki, obuwie ortopedyczne, ortezy, protezy, cewniki, wózki inwalidzkie, sensory do insuliny.

/plan - 1.174.309,00 zł, wykorzystanie – 1.170.643,43 zł/

➤ **Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych.**

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Na dofinansowanie prac dotyczących likwidacji barier architektonicznych w 2024 roku złożonych zostało **19** wniosków, w tym:

- 1 wnioskodawca zrezygnował z realizacji wniosku;
- 1 wniosek został rozpatrzony negatywnie;
- wnioskodawców zrezygnowało z realizacji zawartej umowy (umowę rozwiązano na prośbę wnioskodawcy za porozumieniem stron);
- zawartych i zrealizowanych zostało 13 umów.

Likwidacja barier architektonicznych dla 13 osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu obejmowała (dotyczy środków wypłaconych):

- przystosowanie pomieszczenia łazienki/wc dla potrzeb 8 osób niepełnosprawnych mających trudności w poruszaniu się, w tym dla 1 dziecka;
- zakup i montaż podnośnika pionowego dla 1 dorosłej osoby niepełnosprawnej poruszającej się przy pomocy wózka inwalidzkiego;
- zakup i montaż poręczy dla 1 dorosłej osoby niepełnosprawnej;
- zakup uchwytów i ławeczki wannowej dla 1 dorosłej osoby niepełnosprawnej;
- zakup i montaż wanny z otwieranymi drzwiczkami dla 2 dorosłych osób niepełnosprawnych.

Przed zawarciem umowy odbywała się kontrola wstępna w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Celem kontroli było ustalenie zakresu prac do wykonania w ramach likwidacji barier architektonicznych. Po odbiorze robót (kontrola końcowa) dofinansowanie ze środków PFRON przekazywane było przeważnie na konto wykonawcy robót (po uprzednim wpłaceniu wykonawcy przez osobę niepełnosprawną środków stanowiących udział własny). W kontroli brała udział osoba posiadająca uprawnienia budowlane.

/plan – 136.368,00 zł, wykorzystanie – 135.969,42 zł/

➤ **Dofinansowanie likwidacji barier technicznych.**

Bariery techniczne są to bariery utrudniające lub uniemożliwiające osobie niepełnosprawnej funkcjonowanie społeczne. Likwidacja tej bariery powinna powodować sprawniejsze działanie tej osoby w społeczeństwie i umożliwić jej funkcjonowanie w życiu codziennym.

W 2024 roku złożonych zostało **17** wniosków dla potrzeb dorosłych osób niepełnosprawnych. Zawartych również zostało 17 umów. Dofinansowaniem ze środków PFRON objęto: zakup łóżek rehabilitacyjno/ortopedycznych (dla 12 osób), zakup schodolazu krocącego, zakup schodolazu gąsienicowego, zakup schodolazu krocącego z krzesółkiem, zakup koncentratora tlenu, zakup podnośnika sufitowego wraz z montażem.

Po dokonanych przez wnioskodawcę zakupie sprzętu przeprowadzane były kontrole potwierdzające zakup, a następnie wypłacane dofinansowanie.

/plan – 102.232,00 zł, wykorzystanie – 102.231,29 zł/

➤ **Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się.**

Barier w komunikowaniu się oznaczają ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji. W 2024 roku złożonych zostało 7 wniosków. Na dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się zawartych zostało **7** umów, w tym 2 umowy dla osób dorosłych, 5 umów dla dzieci niepełnosprawnych. Wypłacone dofinansowanie dotyczyło:

- dla osób dorosłych: zakupu laptopa oraz programu mówik z tabletem;
- dla dzieci: zakup programu mówik z tabletem dla 4 osób, zakup laptopa z programami edukacyjnymi.

Po dokonanych przez wnioskodawcę zakupie sprzętu przeprowadzane były kontrole potwierdzające zakup, a następnie wypłacane dofinansowanie.

/plan – 16.386,00 zł, wykorzystanie – 16.385,60 zł/

➤ **Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych**

Turnus to zorganizowana forma aktywnej rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu. Wyboru organizatora, ośrodka oraz terminu turnusu dokonuje sama osoba niepełnosprawna stosownie do schorzeń zawartych w orzeczeniu o niepełnosprawności i wniosku lekarza o skierowanie na turnus rehabilitacyjny.

W 2024 roku o dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych ubiegali się **1.143** osoby (w tym: 807 osób niepełnosprawnych oraz 336 opiekunów). Dofinansowanie wypłacono dla 679 osób, w tym: dla 611 dorosłych osób niepełnosprawnych z opiekunami i 68 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z opiekunami.

/plan - 1.239.274,00 zł, wykorzystanie – 1.228.755,00 zł/

➤ **Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika.**

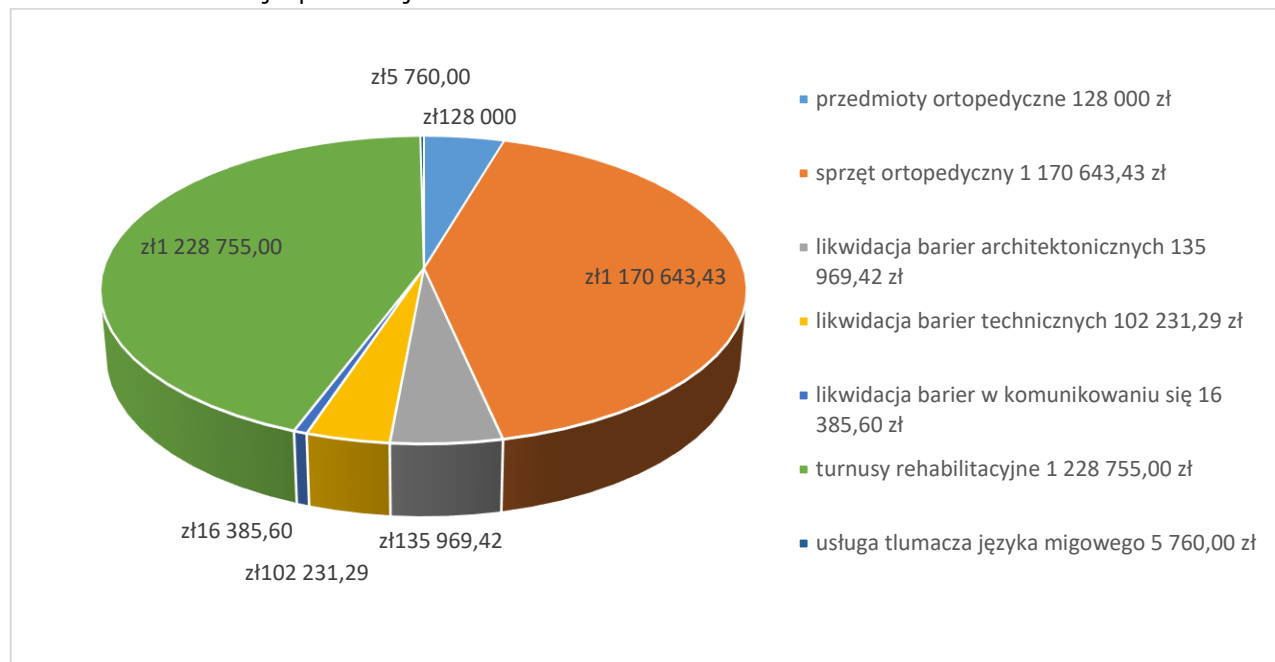
O dofinansowanie może ubiegać się osoba niepełnosprawna, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

W 2024 roku na powyższe zadanie złożony został jeden wniosek. Przedmiotem zawartej umowy było dofinansowanie ze środków PFRON usługi tłumacza języka migowego na terenie Polski w następującym zakresie: medycznym, administracyjnym oraz turystyczno-krajoznawczym.

/plan - 5.760,00 zł, wykorzystanie – 5.760,00 zł/

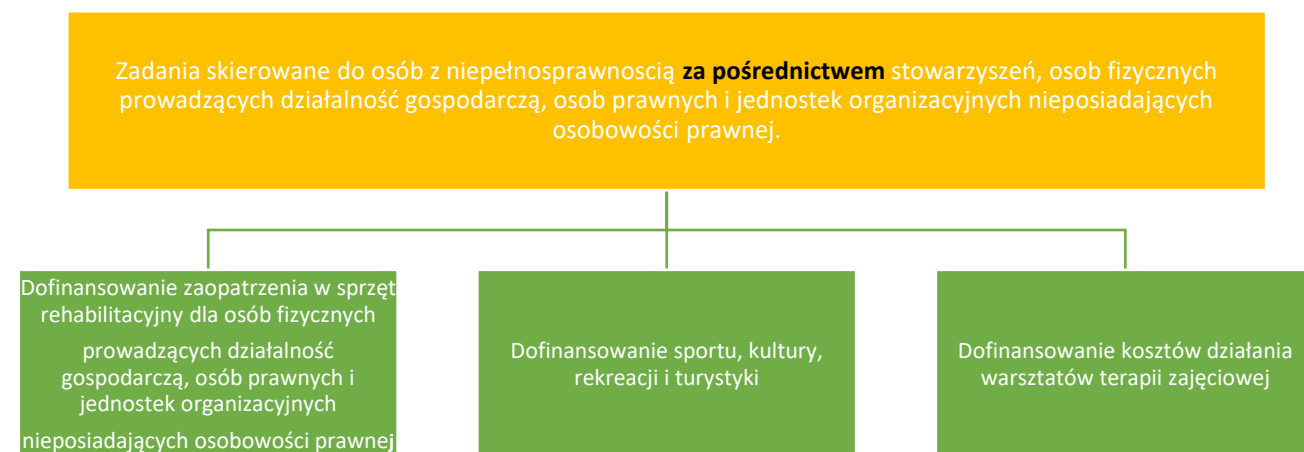
Wykres 11. Realizacja zadań (w zł) skierowanych bezpośrednio do osób indywidualnych w ramach rehabilitacji społecznej w MOPR w 2024 r.

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne.

Realizacja zadań skierowanych do osób niepełnosprawnych za pośrednictwem stowarzyszeń, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

Wykres 12. Wykaz zadań skierowanych do osób niepełnosprawnych za pośrednictwem.

Źródło: Rozporządzenie Ministra pracy i polityki społecznej z dnia 25.06.2002 roku w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON – opracowanie własne.

➤ **Dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej.**

Na terenie Miasta Piotrkowa Trybunalskiego działają Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone przez Stowarzyszenie Koło Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym. Warsztaty te mają na celu stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. W WTZ prowadzona jest terapia zajęciowa, która ma na celu rozwijanie umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych. Terapia prowadzona jest w 20 pracowniach. W WTZ uczestniczy 100 osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

/plan – 3.369.600,00 zł, wykorzystanie – 3.369.600,00 zł/

➤ **Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki.**

O dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki dla osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli m.in. prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku. Powyższe zadanie realizowane było w oparciu o wnioski, które zostały złożone do 30.11.2023r. Do tego dnia złożonych zostało 25 wniosków, z tego:

- 1 wnioskodawca zrezygnował z realizacji wniosku;
- 1 wnioskodawca zrezygnował z realizacji zawartej umowy (umowę rozwiązano na prośbę wnioskodawcy za porozumieniem stron);
- zawarte i zrealizowane zostały 23 umowy.

W 2024 roku dofinansowania wypłacono dla następujących organizacji i stowarzyszeń działającymi na terenie Miasta Piotrkowa Trybunalskiego:

- Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Miejsko-Powiatowy w Piotrkowie Tryb. (zrealizowano zawarto 6 umów – wyjazd na termy do Mszczonowa x 2, wycieczka do Opola i okolic, wycieczka do Małej Wsi i Powsina, wycieczka do Przedborza i okolic, spotkanie integracyjne w Piotrkowie Tryb.);
- Terenowa Organizacja Emerytów i Rencistów NSZZ „Solidarność w Piotrkowie Tryb. (zrealizowano 3 umowy – wycieczka po Kujawach, impreza integracyjna we Włodzimierzowie, wycieczka po Ziemi Lubuskiej);
- Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Szansa” w Piotrkowie Tryb. (zrealizowano 2 umowy – wycieczka do Rewy, wycieczka do Kazimierza);
- Stowarzyszenie Koło Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym w Piotrkowie Tryb. (zrealizowano 3 umowy – wycieczka do Dąbek, wycieczka do Centrum Wodolecznictwa Termy Poddębice, wycieczka do Teatru Muzycznego w Łodzi);

- Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Piotrkowie Tryb. (zrealizowano 4 umowy – wyjazd na termy do Mszczonowa, wycieczka do Krakowa, wycieczka do Kielc i okolic, wycieczka do Warszawy);
- Polski Związek Niewidomych Koło Terenowe w Piotrkowie Tryb. (zrealizowano 2 umowy – wyjazd na baseny termalne Suntago, piknik integracyjny w Klukach);
- Stowarzyszenie „Mam sąsiada” (zrealizowano 1 umowę – sąsiedzki spacer osób niepełnosprawnych nad Zalewem Sulejowskim);
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Okręgowy w Piotrkowie Tryb. (zrealizowano 2 umowy – wycieczka do Krościenka-Czorsztyna, spotkanie na Dzień Seniora);

Z tej formy pomocy skorzystały **763** osoby niepełnosprawne wraz z opiekunami, w tym 2 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

/plan – 123.466,00 zł, wykorzystanie – 114.358,64 zł/

- **Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.**

O dofinansowanie ze środków PFRON zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny mogą ubiegać się osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku. Wnioski na powyższe zadanie składane są do dnia 30 listopada poprzedzającego ich realizację. W 2023 roku złożono 4 wnioski, z tego 1 wniosek został rozpatrzony negatywnie, 1 wnioskodawca zrezygnował z realizacji zawartej umowy (umowa została rozwiązana za porozumieniem stron), wypłacono dofinansowanie z tytułu dwóch zawartych umów.

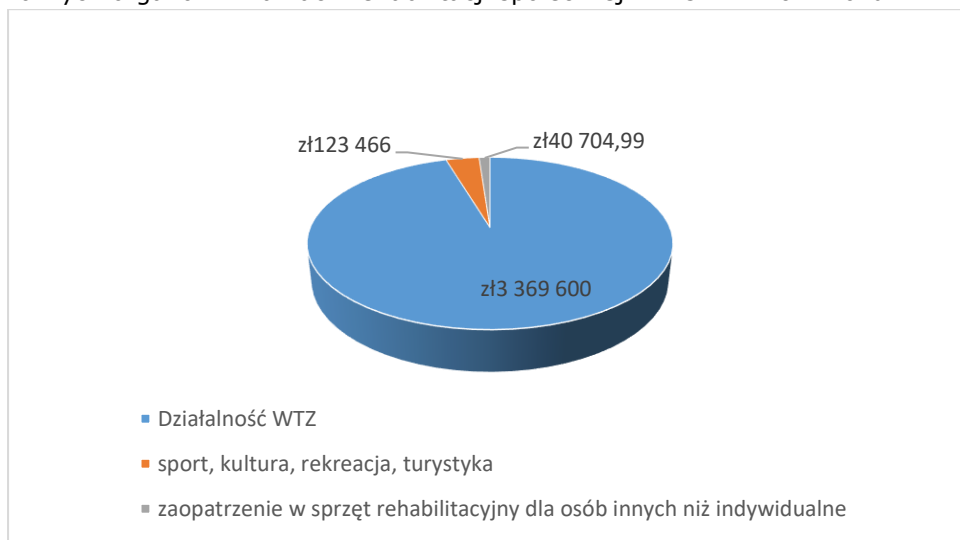
Z dofinansowania skorzystała:

- jedna osoba fizyczna – zakupiono aparat do terapii falą uderzeniową z osprzętem, lampę sollux do światłolecznictwa;
- jedna instytucja – zakupiono Platinum Stół trakcyjny 3D.

/plan – 40.705,00 zł, wykorzystanie 40.704,99zł/

Wykres 13. Realizacja zadań (w zł) skierowanych do osób niepełnosprawnych za pośrednictwem różnych organów w ramach rehabilitacji społecznej w MOPR 2 2024 roku.

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne.

3. Programy realizowane w ramach PFRON.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim realizuje zadania na rzecz mieszkańców Piotrkowa Trybunalskiego, które wynikają z podpisanych umów pomiędzy Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych z siedzibą w Warszawie a Miastem Piotrków Trybunalski.

3.1. „Aktywny Samorząd”

W 2024 roku wnioski dla osób niepełnosprawnych o dofinansowanie w ramach programu rejestrowane i obsługiwane były w dedykowanym i bezpłatnie udostępnionym realizatorom programu Systemie Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON (SOW). Osoby niepełnosprawne mogły składać wnioski poprzez system SOW lub w wersji papierowej, ale w tym przypadku wniosek musiał zostać zarejestrowany w systemie SOW przez realizatora. Nabór wniosków rozpoczął się 01.03.2024r. Program ten realizowany jest do 15.04.2025r. (w odniesieniu do wniosków złożonych w 2024 roku), dlatego też środki finansowe z tytułu zawartych w 2024 roku umów będą wypłacane jeszcze w 2025 roku.

W 2024 roku w ramach programu „Aktywny samorząd” złożonych zostało **106** wniosków. Część z tych wniosków została wycofana przez wnioskodawców, a część została odrzucona, z powodu niespełnienia kryteriów. Zawarto **79** umów oraz wypłacono dla **12** osób dofinansowanie w Obszarze E, który nie wymaga zawarcia umowy. W 2024 roku realizowane były następujące obszary wsparcia programu:

Tabela 8: zestawienie realizacji programu „Aktywny Samorząd” z podziałem na zadania.

MODUŁ	OBSZAR	ZADANIE	REALIZACJA
MODUŁ I - LIKWIDACJA BARIER UTRUDNIAJĄCYCH AKTYWIZACJĘ SPOŁECZNĄ I ZAWODOWĄ limit - 550.000,00 zł, wykorzystanie do 31.12.2024r. – 322.805,89 zł	OBSZAR A - LIKWIDACJA BARIERY TRANSPORTOWEJ	ZADANIE 1 Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);	2 umowy (w tym: jedna umowa dla dziecka niepełnosprawnego z dysfunkcją narządu ruchu oraz jedna umowa dla dorosłej osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu ruchu),
		ZADANIE 2 Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu)	Brak wniosków
		ZADANIE 3 Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego)	Brak wniosków
		ZADANIE 4 Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu (adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu)	Brak wniosków
	OBSZAR B - LIKWIDACJA BARIER W DOSTĘPIE DO UCZESTNICTWA W SPOŁECZEŃSTWIE INFORMACYJNYM	ZADANIE 1 Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności – do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk)	9 umów (w tym: 6 umów dla dorosłych osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu wzroku, 2 umowy dla dorosłych osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu, 1 umowa dla dziecka niepełnosprawnego z dysfunkcją narządu ruchu),
		ZADANIE 2 Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;	1 umowa dla dorosłej osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu wzroku,

		ZADANIE 3 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania(adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku)	4 umowy dla dorosłych osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu wzroku w stopniu umiarkowanym,
		ZADANIE 4 Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania(adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia, lub osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy)	3 umowy dla dorosłych osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,
		ZADANIE 5 Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego;	1 umowa dla dorosłej osoby niepełnosprawnej z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy;
	OBSZAR C - LIKWIDACJA BARIER W PORUSZANIU SIĘ	ZADANIE 1 Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;	4 umowy (w tym: 3 umowy dla dorosłych osób niepełnosprawnych oraz jedna umowa dla dziecka niepełnosprawnego);
		ZADANIE 2 Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;	4 umowy dla dorosłych osób niepełnosprawnych;
		ZADANIE 3 Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości;	3 umowy dla dorosłych osób niepełnosprawnych;
		ZADANIE 4 Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny;	Brak wniosków
		ZADANIE 5 Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.	Brak wniosków

	OBSZAR D - POMOC W UTRZYMANIU AKTYWNOŚCI	Opłata za pobyt dziecka w żłobku lub przedszkolu albo inny koszt zapewnienia opieki nad dzieckiem	3 umowy dla dorosłych osób niepełnosprawnych;
	OBSZAR E - POMOC W KONTYNUOWANIU REHABILITACJI W FORMIE	dla osób, które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielanego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej, tj. pod opieką zespołu długoterminowej opieki domowej dla pacjentów wentylowanych mechanicznie lub pod opieką poradni/ośrodka/zespołu domowego leczenia tlenem	dla 12 osób dorosłych osób niepełnosprawnych zostały wypłacone dodatki na pokrycie kosztów opłaty za energię elektryczną ponoszonych w związku z użytkowaniem koncentratora tlenu lub respiratora (nie wymaga zawarcia umowy)
MODUŁ II - POMOC W UZYSKANIU WYKSZTAŁCENIA NA POZIOMIE WYŻSZYM (limit – 200.000,00 zł, wykorzystanie do 31.12.2024r. – 134.838,00 zł)		Program adresowany jest do osób z niepełnosprawnościami, kontynuującymi naukę w : Szkole policealnej, w kolegium, w szkole wyższej (studia I i II stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktorskie albo doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym/ dziennym lub niestacjonarnym/ wieczorowym / zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem internetu, a także do osób, które przewód doktorski otworzyły poza studiami doktoranckimi/doktorskimi.	zawarte zostały 42 umowy z dorosłymi osobami niepełnosprawnymi (umowy dotyczyły dofinansowań do czesnego oraz dodatków dla osób niepełnosprawnych).

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne.

W ramach zadania, w roku 2024 dokonano wydatków na kwotę **12.974,31 zł** (100% planu wydatków), kwota 2.527,65 zł przeznaczona na promocję programu. Środki na ten cel pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Program „Aktywny samorząd” – edycja programu w 2024 roku, realizowany jest do 15.04.2025r. (jest to termin rozliczenia z PFRON). Do czasu zakończenia realizacji programu nadal wypłacane są środki PFRON z tytułu zawartych umów.

3.2. „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” – Mieszkanie dla absolwenta.

Program ten ma na celu wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności. Beneficjentem może być osoba z niepełnosprawnością, która spełnia określone warunki. Dofinansowanie dotyczy wszystkich kosztów wymienionych w umowie najmu, ponoszonych przez beneficjenta. Dofinansowanie jest udzielane maksymalnie na 36 miesięcy. Dofinansowanie ma charakter degresywny i wynosi:

- od 1 do 12 miesiąca - 100% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 100% miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego;
- od 13 do 24 miesiąca – 70% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 70% miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego;
- od 25 do 36 miesiąca – 40% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 40% miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego.

W okresie od 1 kwietnia 2023r. do 31 grudnia 2023r. złożone zostały dwa wnioski. Jeden wniosek został zweryfikowany negatywnie. Z jednym wnioskodawcą zawarta została umowa dofinansowania ze środków PFRON na kwotę 79.817,59 zł. Umowa dotyczy dofinansowania do kosztów wynajmu lokalu mieszkalnego w Warszawie dla osoby niepełnosprawnej poruszającej się przy pomocy wózka inwalidzkiego. Na realizację powyższego programu przyznana została kwota 105.000,00 zł, z tego kwota 100.000,00 zł przeznaczona na realizację zadania, kwota 5.000,00 zł przeznaczona na wydatki związane z kosztami obsługi programu.

W ramach zadania w roku 2024 dokonano wydatków na kwotę **1.499,44 zł** (100% planu wydatków). Ponadto wydatkowana została kwota 1.499,44 zł przeznaczona na obsługę programu. Środki na ten cel pochodzą z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie na bieżąco współpracuje z organizacjami i stowarzyszeniami z Piotrkowa Trybunalskiego w zakresie udzielania informacji o realizowanych zadaniach i programach, również osobom niepełnosprawnym udzielane są informacje nt. realizowanych zadań, wskazywane są odpowiednie instytucje, w których osoby mogą załatwić poszczególne sprawy oraz udzielana jest pomoc przy wypełnianiu składanych wniosków. Do stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu Piotrkowa Trybunalskiego przekazywane są nieodpłatnie otrzymywane magazyny „Integracja” celem dystrybucji wśród osób niepełnosprawnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie również w 2024 roku współpracował z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych dla Miasta Piotrkowa Trybunalskiego, składającą się z m.in. z przedstawicieli: Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarządu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, Polskiego Związku Niewidomych w Piotrkowie Trybunalskim, Warsztatów Terapii Zajęciowej w Piotrkowie Trybunalskim prowadzonych przez Stowarzyszenie Koło Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym w Piotrkowie Trybunalskim, Powiatowego Urzędu Pracy w Piotrkowie Trybunalskim, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie. Rada opiniowała m.in. podział środków PFRON na poszczególne zadania oraz zmiany tego podziału, zasady dotyczące przyznawania dofinansowań ze środków PFRON do zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i pilotażowego programu „Aktywny samorząd”, realizację zadań za poszczególne lata wynikające z „Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych Miasta Piotrkowa Trybunalskiego na lata 2021-2030”.

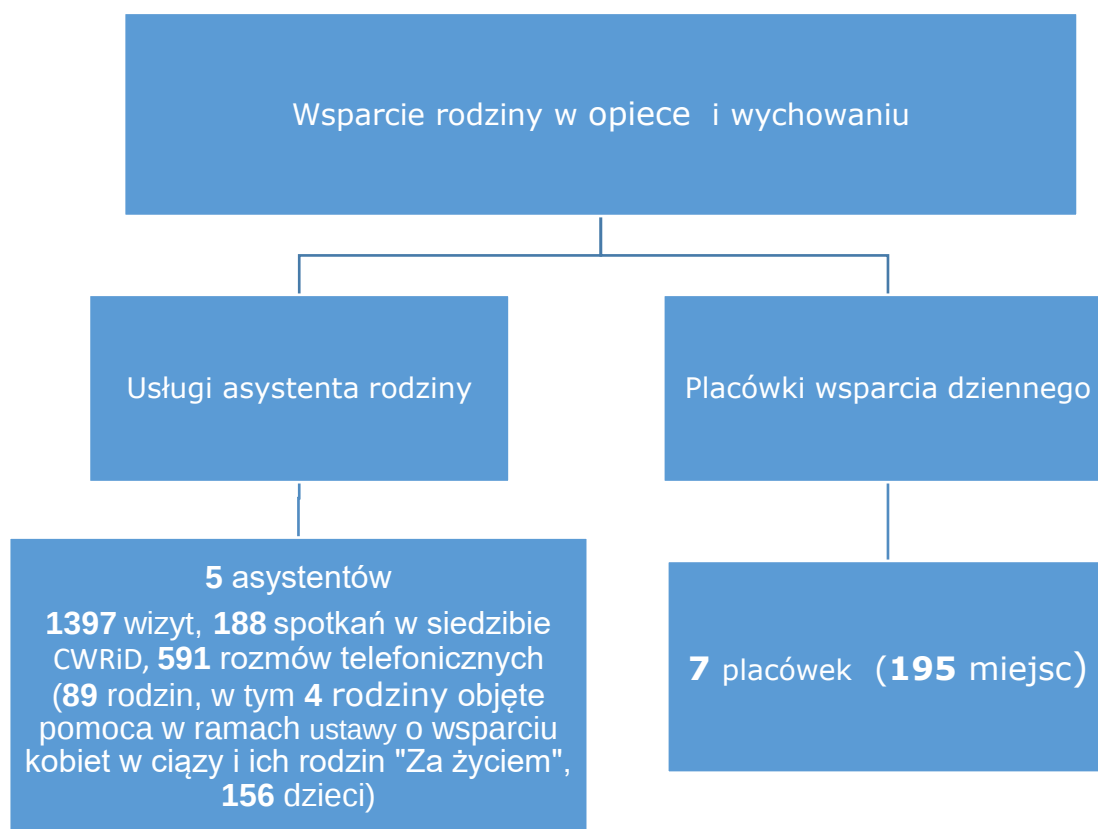
VII. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ CENTRUM WSPARCIA RODZINY I DZIECKA.

1. Wspieranie Rodziny.

Podstawowym narzędziem działania systemu wspierania rodziny jest praca z rodziną. Jest ona ważna od momentu przeżywania przez rodzinę pierwszych trudności oraz niezbędna wówczas, gdy w rodzinie ma miejsce poważny kryzys - zagrażający dobru dziecka. Rodzina w wyniku podjętej z nią pracy, powinna osiągnąć zdolność prawidłowego funkcjonowania na tyle, aby bezpieczeństwo dzieci nie było zagrożone.

Wsparcie rodziny w zakresie pomocy w opiece i wychowaniu prowadzone jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w następującej formie:

Wykres 14. Wsparcie rodziny w opiece i wychowaniu - MOPR 2024 rok.

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne.

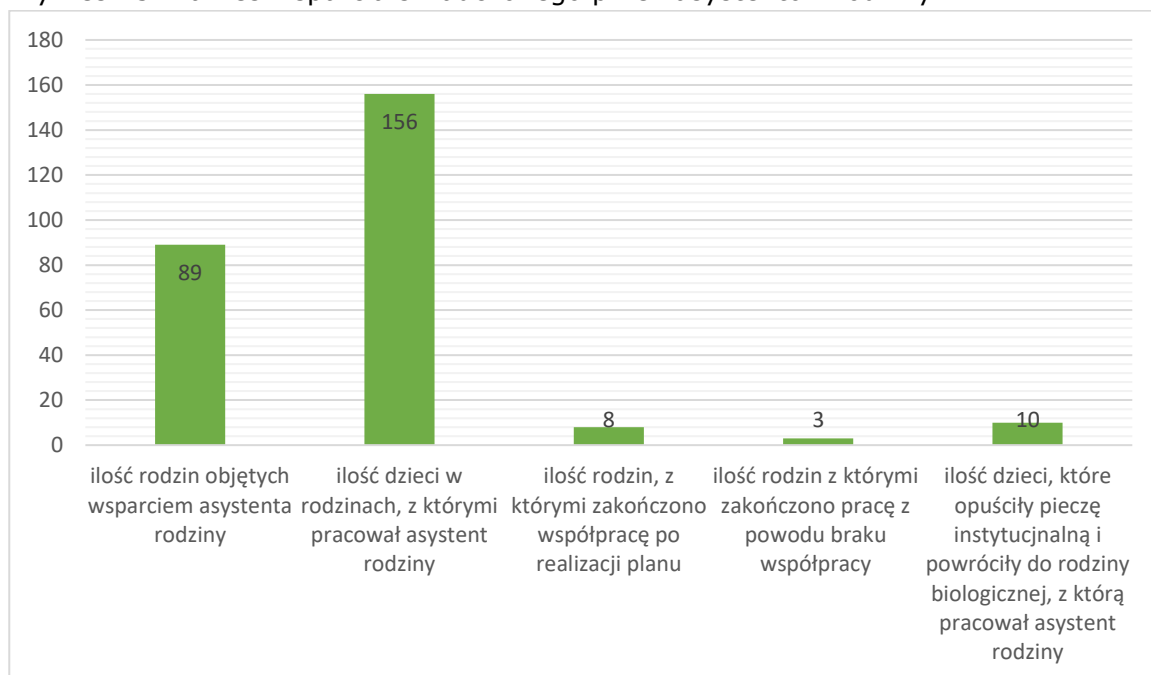
1.1. Usługi asystenta rodziny.

Asystent rodziny to osoba, która przez pewien czas wspiera rodzinę, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. W roku 2024 w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim zatrudnionych było 5 asystentów, którzy wykonywali swoją pracę w 89 rodzinach, z czego cztery rodziny objęte

były pomocą w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin „Za życiem”. Asystenci łącznie objęli wsparciem 156 dzieci z rodzin wymagających pomocy. Z ośmioma rodzinami praca została zakończona w wyniku aktywnej współpracy. Plan pracy w całości został zrealizowany, a rodzina zwiększyła swoje umiejętności w zakresie opiekuńczo – wychowawczym i usamodzielniała się. Z czterema rodzinami praca została zakończona ze względu na brak współpracy, i w siedmiu przypadkach ze względu na zmianę miejsca zamieszkania podopiecznych. Trzy rodziny wyraziły brak chęci zmiany sytuacji życiowej. Dzięki pracy z rodzinami pod kątem powrotu dzieci umieszczonych w pieczy do środowiska rodzinnego, dziesięcioro dzieci wróciło pod opiekę rodziców biologicznych. Asystenci współpracowali z 17 rodzinami, gdzie występowało zjawisko przemocy. Należy podkreślić, że dzięki ścisłej współpracy z Zespołem Pomocy Środowiskom Rodzinnym możliwe było szybkie reagowanie na sytuacje kryzysowe oraz podejmowanie działań mających na celu ich rozwiązanie.

Wykres 15. Zakres wsparcia świadczonego przez asystentów rodziny.

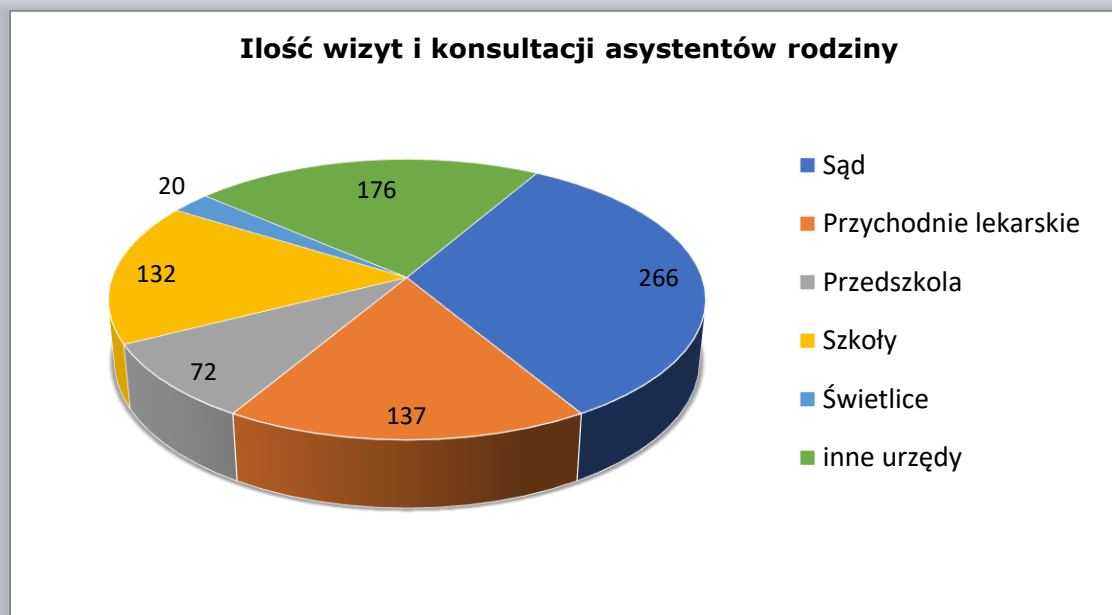

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne.

Mając na uwadze usamodzielnienie rodziny objętej wsparciem i udzielenie jej kompleksowej pomocy, asystenci rodziny podejmowali współpracę między innymi z następującymi instytucjami:

Wykres 15. Wykaz instytucji z którymi współpracują asystenci rodzin.

Źródło: Dane MOPR - opracowanie własne.

W ramach Zespołu Centrum Wsparcia Rodziny i dziecka, asystenci rodziny:

- **1397** razy wizytowali środowiska objęte wsparciem;
- przeprowadzili **591** rozmów telefonicznych z rodzinami objętymi wsparciem;
- opracowali **128** planów pracy z rodziną.
- Sporządzili **131** okresowych ocen sytuacji rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny;
- Sporządzili **37** pism do Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim na temat funkcjonowania rodziny przeżywającej trudności.
- Uczestniczyli w **10** spotkaniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji rodzin objętych wsparciem asystenta, podczas których analizowano sytuację 31 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.
- Zorganizowali **188** spotkań z podopiecznymi na terenie Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka.

Podczas pracy z rodzinami asystenci wiele czasu poświęcali szczególnie dzieciom, pomagali w uzupełnieniu zaległości edukacyjnych oraz uczyli jak spędzać czas wolny i wykonywać drobne obowiązki domowe dopasowane do wieku.

W pracy z osobami dorosłymi koncentrowali się na kształtowaniu umiejętności opiekuńczo - wychowawczych. Poprzez zabawę oraz wspólne organizowanie czasu rodzice mieli możliwość obserwacji i nauki, jak aktywnie spędzać czas z dziećmi i nawiązywać z nimi pozytywne relacje. Rodziny objęte

wsparciem asystentów nabywały umiejętności radzenia sobie z trudnościami dnia codziennego poprzez budowanie systemu wartości oraz wzrost samoakceptacji. Praca z rodzinami ukierunkowana była również na zapewnienie dzieciom wsparcia zgodnie z aktualnymi potrzebami rozwojowymi. W tym celu specjaliści przekazywali wiedzę z zakresu umiejętności dotyczących rozpoznawania i prawidłowego zaspokajania potrzeb dzieci. Zwiększenie świadomości rodziców dotyczącej potrzeby edukacji przedszkolnej spowodowało, że 15 rodzin zapisało dzieci do przedszkoli.

W rodzinach objętych wsparciem asystentów (w miarę możliwości) wprowadzano podstawowe nawyki higieniczne, prowadzono rozmowy dotyczące istoty utrzymywania higieny oraz wprowadzano harmonogramy kąpieli. Zwracano również uwagę na zbilansowane żywienie członków rodziny, czego skutkiem było wprowadzenie do diety (szczególnie dzieci) pełnowartościowego pożywienia, ograniczając jednocześnie nieracjonalny zakup słodczych i produktów nie wartościowych. Asystenci towarzyszyli rodzinom podczas zakupów oraz pomagali tworzyć listy zakupów.

Asystenci prowadzili również pracę pod kątem wdrażania zasad prowadzenia gospodarstwa domowego i dbania o porządek w mieszkaniu. W tym zakresie również zaobserwowano pozytywne zmiany. Nadzorowi asystentów podlegał także budżet domowy ze względu na fakt, iż rodziny nie potrafiły gospodarować środkami finansowymi. W ocenie asystentów w 30 rodzinach pojawiły się symptomy świadczące o racjonalizacji wydatków oraz właściwego doboru artykułów spożywczych.

Wiele czasu asystenci poświęcili także na uświadomienie rodzicom konieczności korzystania z podstawowej opieki medycznej - szczególnie w przypadku dzieci. Wymiernym efektem tych działań było zwiększenie kompetencji opiekuńczych. Rodziny przekonały się do możliwości korzystania z porad różnych specjalistów, co umożliwiło profesjonalną diagnozę przyczyn nieprawidłowości występujących w funkcjonowaniu małoletnich.

Praca asystentów skoncentrowana była również na motywowaniu rodzin do korzystania z konsultacji psychologicznych, psychiatrycznych oraz pomocy pedagoga. Aż 119 osób z rodzin objętych wsparciem asystenta skorzystało z tych form pomocy specjalistycznej.

W rodzinach z problemem alkoholowym podejmowano działania dotyczące zachowania abstynencji. Przeprowadzone zostały mini wykłady na temat szkodliwości alkoholu oraz skutków jego spożywania. Działania te miały na celu zwrócenie uwagi na związek między nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, a wzrostem dysfunkcjonalności systemu rodzinnego. Terapię leczenia uzależnienia od alkoholu podjęło 11 osób.

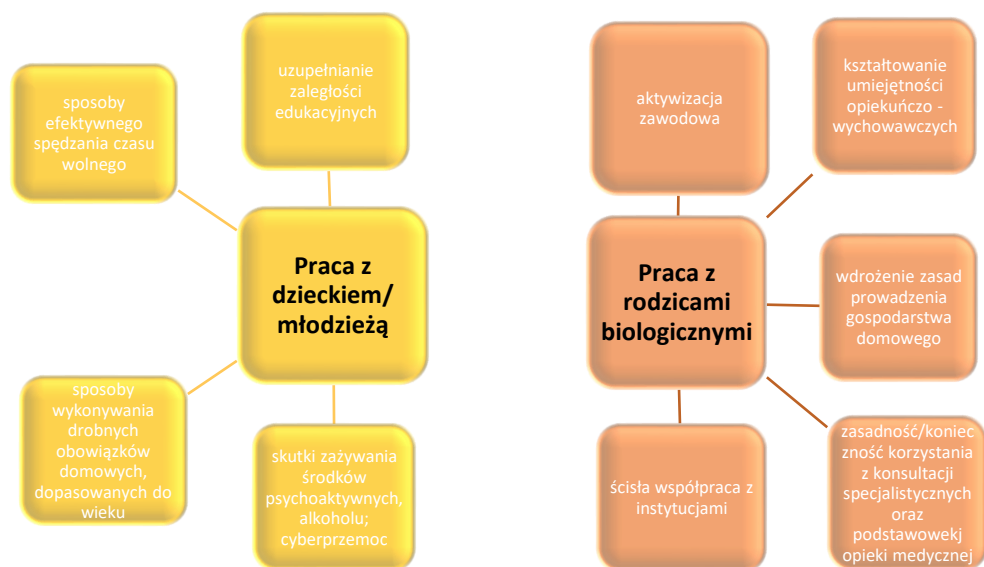
Z młodzieżą przeprowadzono rozmowy na temat unikania czynników sprzyjających powstawaniu patologii. W tym zakresie nastolatkom zostali uświadomieni w kwestii współczesnych zagrożeń (uzależnienia, cyberprzemoc itp.) i ich skutków dla jakości życia człowieka.

Wspólna analiza rynku pracy (oferty zatrudnienia, tworzenie dokumentów aplikacyjnych) oraz wsparcie w aktywnym poszukiwaniu pracy sprawiły, że 32

osobom udało się uzyskać zatrudnienie, a 26 osób utrzymało zatrudnienie w ciągu 2024 roku.

Wykres 17. Obszary pracy asystentów rodzin w MOPR w Piotrkowie Trybunalskim.

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne.

1.2. Pomoc w opiece i wychowaniu.

Na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego funkcjonują placówki wsparcia dziennego, których głównym celem jest wsparcie rodziny w opiece nad dzieckiem. W ich ofercie znaleźć można półkolonie letnie oraz zimowe dla dzieci i młodzieży z terenu miasta Piotrkowa Trybunalskiego, zajęcia opiekuńczo – wychowawcze, zajęcia o charakterze profilaktycznym, kulturalnym, rekreacyjnym, sportowym oraz pomoc dydaktyczną, zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, kompensacyjne oraz logopedyczne. Możliwość zapisania dziecka do placówki miał każdy rodzic/opiekun prawny dziecka, który potrzebował wsparcia w procesie wychowania swojego dziecka oraz był gotów podjąć współpracę z pracownikami placówek na rzecz poprawy sytuacji dziecka i swojej rodziny.

W roku 2024, 7 placówek wsparcia dziennego z terenu miasta Piotrkowa Trybunalskiego, dysponowało łącznie 195 miejscami dla dzieci i młodzieży w wieku 5 – 16 lat.

Tabela 9. Liczba miejsc dla dzieci w placówkach wsparcia dziennego.

Lp.	Nazwa placówki	Adres	Liczba miejsc
1.	Środowiskowa Świetlica Socjoterapeutyczna „Bartek”	ul. Norwida 4 Piotrków Trybunalski	120
2.	Środowiskowa Świetlica Socjoterapeutyczna „Bartek”; oddział „Promyk”	ul. Wojska Polskiego 54 Piotrków Trybunalski	
3.	Środowiskowa Świetlica Socjoterapeutyczna „Bartek”; oddział „Tęcza”	ul. Pawlikowskiego 1 Piotrków Trybunalski	
4.	Środowiskowa Świetlica Socjoterapeutyczna „Bartek”; oddział „Piątka”	ul. 3 Maja 23 Piotrków Trybunalski	
5.	Oratorium Św. Antoniego przy Klasztorze O. o. Bernardynów	ul. Słowackiego 2 Piotrków Trybunalski	30
6.	Świetlica Środowiskowa Towarzystwa Przyjaciół Dzieci BIEDRONKA	ul. Poprzeczna 5a m. 11 Piotrków Trybunalski	15
7.	Świetlica Środowiskowa Towarzystwa Przyjaciół Dzieci STARÓWKA	ul. Zamurowa 10 Piotrków Trybunalski	30

Źródło: Opracowanie własne, dane ogólnodostępne;

Na terenie miasta funkcjonuje również 12 żłobków (w tym Miejski Żłobek Dzienny) i 4 klubiki dziecięce.

Tabela 10. Liczba dzieci uczęszczających do żłobków i klubików dziecięcych.

Lp.	Nazwa Placówki	Adres	Liczba uczęszczających dzieci
1.	Klub Dziecięcy Magdalena Jakubiak	ul. Romana Dmowskiego 38d Piotrków Trybunalski	14
2.	Klubik dziecięcy Okruszek	ul. Podmiejska 17/19 Piotrków Trybunalski	18
3.	Klub dziecięcy Kubuś Puchatek i Przyjaciele	ul. Juliusza Słowackiego 98/2b Piotrków Trybunalski	15
4.	Klub dziecięcy ANETA NURKOWSKA READY-STEADY-GO	ul. Szeroka 17 Piotrków Trybunalski	8
5.	Miejski Żłobek Dzienny	ul. Belzacka 97E Piotrków Trybunalski	97

6.	Żłobek VILLA BAMBINI BIS	ul. Pijarska 7 Piotrków Trybunalski	30
7.	Żłobek Muminki II	ul. Leśna 19c Piotrków Trybunalski	41
8.	Niepubliczny Żłobek SIMARE	ul. Gabriela Narutowicza 23 Piotrków Trybunalski	13
9.	Żłobek „Tęczowe Dzieci”	ul. R.Dmowskiego 38 D Piotrków Trybunalski	141
10.	Żłobek Villa Bambini	Al. 3 Maja 7 Piotrków Trybunalski	116
11.	NIEPUBLICZNY ŻŁOBEK SIMARE 2	ul. Rolnicza 41 Piotrków Trybunalski	15
12.	Żłobek Planeta Juniora	ul. Świeża 17/19 Piotrków Trybunalski	0
13.	Żłobek Planeta Juniora 2	ul. Juliusza Słowackiego 93 Piotrków Trybunalski	0
14.	Żłobek MUMINKI	ul. Wolborska 48 Piotrków Trybunalski	47
15.	Planeta Juniora 3	ul. J. Słowackiego 93/93 Piotrków Trybunalski	24
16.	Radosne Brzdące	ul. Sulejowska 44 Piotrków Trybunalski	16

Źródło: Opracowanie własne - <https://www.piotrkow.pl/nasze-miasto-t70/pomoc-spoeczna-t91/rejestr-zlobkow-i-klubow-dzieciwych-t149>.

1.3. Realizacja ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W związku z funkcjonowaniem ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (zwanej dalej „Za życiem”), poszerzył się obszar działań asystenta rodziny, poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia (poradnictwa) dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Ponadto do działań asystenta należy współpraca z innymi służbami z różnych systemów, w tym z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz kobiet w ciąży i jej rodziny.

Na terenie Piotrkowa Trybunalskiego w 2024 roku wsparciem objęte były cztery rodziny. Asystenci rodziny koordynowali leczenie dzieci poprzez: pomoc w wyznaczaniu terminów wizyt lekarskich, wizyt w poradniach (10), towarzyszeniu podczas wizyt lekarskich (4), pomocy w załatwianiu spraw urzędowych (28), pomocy w uzyskaniu usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych dla dzieci (2). Ponadto udzielali rodzinom informacji w zakresie wdrażania rozwiązań w przewidywaniu trudności w pielęgnacji dziecka, wsparcia

w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo - wychowawczych, jak i również w prawidłowym rozpoznawaniu potrzeb dzieci, propozycji form spędzania z nimi czasu wolnego i rozwijania ich zainteresowań, oraz prawidłowego ich żywienia i podjęcia diagnozy w trudnościach edukacyjnych dzieci.

2. System pieczy zastępczej.

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu z wyjątkiem sytuacji nagłych, interwencyjnych, o których mowa w art. 35 ust. 2, art. 58 ust.1 pkt 2 i 3 oraz art. 103 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje w ostateczności, po wyczerpaniu wszystkich gwarantowanych przepisami możliwości wsparcia rodziny naturalnej. Piecza zastępcza sprawowana jest w dwóch formach:

Wykres 18. Podział pieczy zastępczej.

Źródło: Ustawa z dnia 09.06.2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;

2.1. Rodzinna Piecza Zastępcza.

Tabela 11. Podział Rodzinne Pieczy zastępczej.

Rodzinna Piecza Zastępcza			
Rodziny Zastępcze 83 rodziny dla 116 osób (małoletni i pełnoletni pozostający w rodzinach zastępczych)			Rodzinny Dom Dziecka 1 Rodzinny Dom Dziecka dla 1 nieletniego i 3 pełnoletnich pozostających w pieczy zastępczej
Rodziny Zastępcze Spokrewnione 78 rodzin dla 103 dzieci	Rodziny Zastępcze Niezawodowe 25 rodzin dla 29 dzieci	Rodziny zastępcze zawodowe 4 rodziny dla 8 dzieci	
		Zawodowe Rodziny Zastępcze Specjalistyczne 3 rodziny dla 7 dzieci	Zawodowe Rodziny Zastępcze (zwykłe) 1 rodzina dla 1 dziecka

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Do organizacji rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Miasta Piotrkowa Trybunalskiego (zgodnie z zarządzeniem nr 540 Prezydenta Miasta Piotrkowa Trybunalskiego z dnia 29.12.2011 r.) wyznaczony został Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

2.1.1. Zakres działań koordynatora pieczy zastępczej.

Do zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy m.in.:

1. *Podejmowanie działań propagujących rodzinną pieczę zastępczą* – kontynuowano kampanię promującą rodzinną pieczę zastępczą „Etaty mamy dla taty i mamy”; systematycznie publikowano - na stronie internetowej MOPR oraz na portalu społecznościowym Facebook - informacje na temat pieczy zastępczej, organizowanych spotkań, wywiadów oraz podejmowanych w tym temacie inicjatyw; realizowano spotkania w ramach trwałości projektu „Razem możemy jeszcze więcej”;
2. *Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka* - kwalifikowanie kandydatów odbywa się w ramach współpracy z Sądem Rejonowym, który zwraca się do organizatora pieczy zastępczej o nadesłanie opinii o kandydacie na rodzica zastępczego. Sporządzono 11 diagnoz pedagogicznych oraz 11 opinii psychologicznych, na podstawie których sformułowano 9 opinii do sądu.

3. *Prowadzenie rejestru osób zakwalifikowanych oraz pełniących funkcje rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej oraz prowadzących dom dziecka* – CWRiD na bieżąco prowadzi aktualnie obowiązujące rejestry; w rejestrze osób zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka figurowało 24 osoby; w rejestrze osób pełniących funkcję rodziny zastępczej niezawodowej figurowało 20 osób, a rejestrze osób pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka 3 osoby.
4. *Podnoszenie kompetencji pracowników* – pracownicy CWRiD uczestniczyli w szkoleniach, których tematyka ściśle korelowała z charakterem wykonywanych przez nich zadań, m.in: „Metody pracy z dziećmi FAS/FASD”, „Diagnoza predyspozycji zawodowych”, „Skuteczna komunikacja z elementami dialogu motywującego i informacji zwrotnej”, „Samoregulacja czy samokontrola” Wykorzystanie teorii poliwalgalnej w pracy z dzieckiem ze zdeorganizowanym stylem przywiązania”, „Praca grupowa a praca zespołowa – warsztaty edukacyjne”.
5. *Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji* - rodziny zastępcze zawodowe oraz prowadzący rodzinny dom dziecka wzięli udział w dwudniowym cyklu szkoleń „Wpieranie dziecka w jego trudnych sytuacjach – problemy zaburzeń rozwojowych” oraz w czterech szkoleniach poświęconych wzmacnianiu potencjału osobistego rodzica zastępczego (style wychowania, inteligencja emocjonalna, stres, elementy coachingu rodzicielskiego).
6. *Integracja środowiska rodzinnej pieczy zastępczej* - w ramach podtrzymania działań projektu „Razem możemy jeszcze więcej”, Koordynatorzy zorganizowali następujące działania: wyjście do kina (73 osoby), warsztaty florystyczne (37 osób), spotkanie w Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w ramach grup wsparcia (42 osoby), piknik w stajni „MATEO” (39 osób), wyjście do bajkolandu „EDAN” (16 osób) udział w wigilii dla rodzin zastępczych (112 osób); Ponadto, z okazji obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego zorganizowano festyn w którym uczestniczyły 94 osoby; Prowadzone działania pomogły zintegrować środowisko piotrkowskich rodzin zastępczych, pozwoliły na wymianę doświadczeń oraz wzajemne wsparcie.
7. *Praca koordynatora z rodziną zastępczą. Współpraca koordynatora z asystentem oraz z pracownikiem socjalnym rodziny biologicznej dziecka, które zostało umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej* – zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na terenie Miasta Piotrkowa Trybunalskiego realizowało 5 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zapewnił wsparcie **85** rodzinom zastępczym z terenu miasta, w których umieszczone zostały dzieci, jak i pełnoletni wychowankowie.

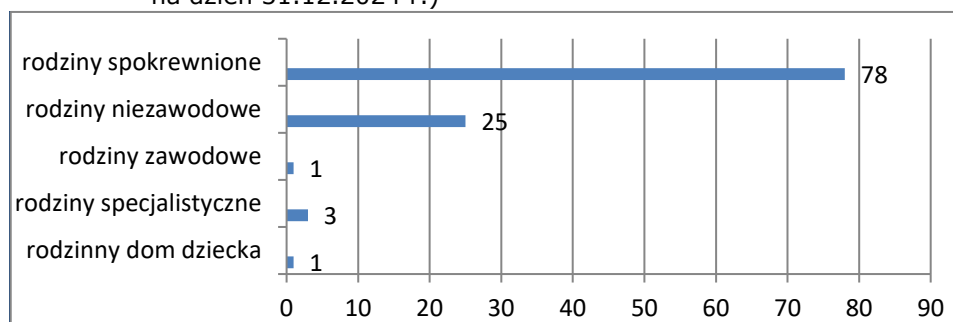
W 2024 roku na terenie Miasta Piotrkowa Trybunalskiego funkcjonowało: **108** rodzin zastępczych w tym:

- 3 rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne;
- 1 rodzina zastępcza zawodowa;
- 1 rodzinny dom dziecka.

Utworzono **12** nowych rodzin zastępczych. Zrealizowano limit ustanowienia rodzin zastępczych zawodowych (1 rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna).

W strukturze rodzicielstwa zastępczego w Piotrkowie Trybunalskim dominującym typem rodziny zastępczej jest nadal rodzina zastępcza spokrewniona.

Wykres 19. Struktura rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Piotrkowa Trybunalskiego (stan na dzień 31.12.2024 r.)

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne.

Trend ten znajduje również odzwierciedlenie w sposobie doboru kandydatów na rodziny zastępcze.

Zakres działania koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej:

Do głównych zadań koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej należało w szczególności udzielanie pomocy rodzinom zastępczym oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka w realizacji zadań wynikających z ustawy o systemie pieczy zastępczej. Praca koordynatorów opierała się w głównej mierze na:

- wspieraniu rodzin w wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych wobec małoletnich dzieci oraz udzielaniu pomocy pełnoletnim wychowankom pozostających w rodzinie zastępczej;
- sporządzeniu planu pomocy dziecku;
- uczestnictwie w spotkaniach Zespołu specjalistów współpracujących z rodziną zastępczą, które miały na celu jak najbardziej efektywne opracowanie planu pomocy dziecku w nowopowstałych rodzinach zastępczych. Do osób zaangażowanych w proces jego tworzenia należały przede wszystkim: rodziny zastępcze, pedagodzy, kuratorzy (17 rodzin zastępczych), pracownicy socjalni oraz asystenci;
- współpracy z młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi oraz socjoterapeutycznymi w których przebywały dzieci z rodzin zastępczych;

- uczestnictwo w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej; dla każdego dziecka przygotowano indywidualne sprawozdanie dotyczące jego aktualnej sytuacji.

W efekcie powyższych działań:

- Objęto wsparciem **117** dzieci i pełnoletnich wychowanków;
- Sporządzono **99** planów pomocy dziecku i **3** modyfikacje tych planów;
- Uczestniczano w **26** zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej;
- Sporządzono łącznie **177** ocen w celu przedłożenia w Sądzie Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim.
- Dokonano **33** ocen rodzin zastępczych.
- Złożono **5** wniosków o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka poprzez pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców biologicznych;
- Złożono **8** pozwów o zasądzenie alimentów od rodziców biologicznych na rzecz ich małoletnich dzieci.
- Przekazano do Ośrodka Adopcyjnego informację dotyczącą 7 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, w celu wszczęcia procedury adopcyjnej;
- Zrealizowano **906** wizyt w środowisku oraz **356** rozmów telefonicznych z członkami rodzin;
- zrealizowano **789** innych wizyt i rozmów telefonicznych, w tym: z placówkami (TBS, kuratorzy, przychodnie lekarskie, spółdzielnie mieszkaniowe placówki edukacyjne – **449**; z rodzinami biologicznymi – 65; spotkania z interesantami w Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka – **275**;

W zakresie monitorowania osiągnięć edukacyjnych dzieci z rodzin zastępczych:

- aktualizowano informacje dotyczące wyników w nauce dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej;
- współpracowano z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną;
- dokonano rozpoznania potrzeb dzieci, co w efekcie doprowadziło do opiniowania, uzyskania odpowiednich orzeczeń czy też zakwalifikowania ich do prowadzenia terapii – z tego typu wsparcia skorzystało 41 dzieci i młodzieży;
- motywowano rodziców zastępczych do zapisywania dzieci na zajęcia pozalekcyjne, wyrównawcze, korepetycje (łącznie w tego typu zajęciach uczestniczyło 25 dzieci) oraz monitorowania sytuacji zdrowotnej dzieci, konieczność dokonywania wizyt lekarskich oraz konsultacji specjalistycznych (skorzystało 62 dzieci).
- udzielono 202 porady specjalistyczne i psychologiczno – pedagogiczne;
- 49 rodzin zastępczych objęto terapią pedagogiczno – psychologiczną;
- wydano 5 skierowań do radcy prawnego;

- udzielano pomocy w wypełnianiu dokumentacji urzędowych, wniosków, pisanie pism oraz udzielano informacji dotyczących poszczególnych etapów wydawania decyzji administracyjnych.

Systematyczne wizyty w środowisku wpłynęły m.in. na umiejętne rozpoznawanie indywidualnych potrzeb dzieci oraz bieżące rozwiązywanie sytuacji problemowych. Działania koordynatorów sprawiły, iż 67 rodzin zastępczych regularnie dbało o podtrzymywanie więzi dzieci z rodzicami biologicznymi, a **3** dzieci powróciło do matki biologicznej. W wyniku prowadzonej z Ośrodkiem Adopcyjnym współpracy, 1 dziecko zostało przysposobione.

Koordynatorzy pieczy zastępczej objęli również **27** pełnoletnich wychowanków, którzy zadeklarowali chęć pozostania w rodzinach zastępczych. W tych przypadkach ich praca oparta była na (przygotowanych wspólnie z wychowankami) indywidualnych programach usamodzielnienia. W omawianym okresie sprawozdawczym sporządzono 13 programów usamodzielnienia, dokonano również 3 modyfikacji już istniejących programów. Ponadto, w ramach współpracy z pełnoletnimi wychowankami pozostającymi w pieczy oraz rodzinami zastępczymi, udzielono wsparcia w składaniu wniosków w celu pozyskania lokalu z zasobów Miasta oraz corocznej aktualizacji. Praca koordynatorów skierowana była również na 3 pełnoletnich wychowanków, którzy opuścili rodziny zastępcze. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej wspierali wychowanków w podejmowanych działaniach i funkcjonowaniu w życiu społecznym.

2.2. Instytucjonalna piecza zastępcza.

W sytuacji wyczerpania możliwości udzielenia pomocy rodzinie biologicznej lub braku możliwości umieszczenia dzieci w rodzinie zastępczej, dzieci pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej kierowane były (na podstawie orzeczeń sądów) do następujących placówek opiekuńczo – wychowawczych (typu socjalizacyjnego) prowadzonych przez Miasto Piotrków Trybunalski:

Tabela 12. Placówki opiekuńczo wychowawcze na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego.

Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze			
56 miejsc			
Dom Dziecka 14 miejsc ul. Wysoka 24/26 Piotrków Tryb.	Dom Dziecka Nr 2 14 miejsc ul. Wysoka 24/26 Piotrków Tryb.	Pogotowie Opiekuńcze 14 miejsc ul. Wojska Polskiego 75 Piotrków Tryb.	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Mieszkanie 14 miejsc Ul. Słowackiego 1/10 oraz Al. 3go Maja 9/5 Piotrków Tryb.

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w powyższych placówkach przebywało łącznie **56** dzieci.

Do najczęstszych powodów umieszczania dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej należały: uzależnienie rodziców od alkoholu, przemoc w rodzinie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

W okresie sprawozdawczym:

- wydano łącznie **71** skierowań do placówek funkcjonujących na terenie naszego miasta (skierowania wydawane są w przypadku postępowań w trybie zabezpieczenia; pierwsze wydawane jest na okres 3 miesięcy, drugie – do zakończenia postępowania, trzecie – zgodnie z prawomocnym postanowieniem sądu);
- umieszczono w placówkach **17** dzieci, pochodzących z terenu naszego miasta.

W 2024 roku odpływ dzieci (w wieku do ukończenia 18 r. życia) z instytucjonalnej pieczy do rodziny biologicznej, rodziny adopcyjnej i rodzinnej pieczy zastępczej kształtował się następująco:

Tabela 13. Odpływ dzieci z instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Dzieci, które opuściły pieczę do:	Liczba dzieci
rodziny biologicznej	12
rodziny adopcyjnej	2
rodzinnej pieczy zastępczej	5
instytucjonalnej pieczy zastępczej	0
inne	0
Ogółem	19

Źródło: dane MOPR – opracowanie własne

Placówki opiekuńczo – wychowawcze realizując powyższe zadania współpracowały z sądami, ośrodkami pomocy społecznej, asystentami rodziny, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz z innymi osobami i instytucjami, które podejmują się wspierania działań wychowawczych placówki.

3. Pomoc dla usamodzielnianych

Usamodzielniany wychowanek to osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej. Osoba usamodzielniana (co najmniej rok przed osiągnięciem pełnoletności) wskazuje osobę, która podejmie się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia. Następnie wspólnie z opiekunem (co najmniej miesiąc przed uzyskaniem pełnoletności) sporządza indywidualny program usamodzielnienia, który zatwierdza Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

W tej grupie beneficjentów bardzo często występują problemy adaptacyjne wynikające z braku umiejętności interpersonalnych kształtujących

dorośle i samodzielne funkcjonowanie. Dlatego też, dokument ten ma przede wszystkim pomóc wychowankowi w zaplanowaniu swojej przyszłości w oparciu o jego zdolności i możliwości, przy wsparciu instytucji do tego powołanych.

Warunkiem przyznania pomocy jest zobowiązanie osoby usamodzielnianej do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia. W 2024 roku opracowano **13** programów usamodzielnienia, wprowadzono także **3** modyfikacje programów już istniejących.

W omawianym okresie sprawozdawczym wsparciem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 105 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych. Prowadzona praca (kontakt osobisty, telefoniczny lub mailowy) ukierunkowana była na realizację zadań, które zostały zawarte w indywidualnym programie usamodzielnienia. Pracownik socjalny podczas wizyt w środowisku (181) udzielał porad, kierował do odpowiednich instytucji, pomagał w pisaniu pism, motywował do kontynuowania nauki i podnoszenia kwalifikacji. Ponadto wspierał w załatwieniu określonych spraw, pozostając w kontakcie z innymi urzędami i instytucjami. Przeprowadził 59 konsultacji na terenie Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka, podczas których pomagał w sporządzaniu indywidualnego programu usamodzielnienia (11), jego modyfikacji (16) oraz dokonał 3 ocen końcowych procesu usamodzielnienia. Przyjmował wnioski o udzielenie pomocy finansowej, pomagał w wypełnianiu wniosków o przydział lokalu z zasobów miasta. Równocześnie wsparciem koordynatorów zostało objętych 27 pełnoletnich wychowanków, którzy zadeklarowali chęć pozostania w rodzinach zastępczych. Praca koordynatorów również oparta była na (przygotowanych wspólnie z wychowankami) indywidualnych programach usamodzielnienia.

W 2024 roku pełnoletni wychowankowie pieczy zastępczej korzystali z różnych form wsparcia finansowego w procesie usamodzielnienia: **52** wychowanków uzyskało pomoc na kontynuowanie nauki, **5** wychowanków otrzymało pomoc na usamodzielnienie, **5** wychowanków pomoc na zagospodarowanie.

4. Opiekun tymczasowy.

W 2024 r. wsparciem pracownika socjalnego objętych było 20 opiekunów tymczasowych, pod opieką których przebywało 22 małoletnich obywateli Ukrainy. Do jego zadań należało m.in. zapewnienie wsparcia oraz nadzór nad realizacją praw i obowiązków wynikających z ustawy z dn. 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Pracownik socjalny odbył 14 wizyt w środowisku, przeprowadził 16 rozmów telefonicznych, w trakcie których udzielał informacji dotyczących zmian prawnych w pomocy obywatelom Ukrainy oraz udzielał porad dotyczących sygnalizowanych przez opiekunów tymczasowych problemów. Pracownik socjalny był w stałym kontakcie z Sadem Rejonowym oraz innymi ośrodkami pomocy społecznej na bieżąco informując o wszelkich istotnych zmianach w sytuacji osobistej objętych wsparciem ukraińskich rodzin.

5. Pomoc finansowa dla rodzin zastępczych i pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze.

W/w pomoc przyznawana jest na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. W 2024 roku otrzymane środki wydatkowano na:

- jednorazowe świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjętego do rodziny dziecka dla 8 rodzin zastępczych : 13.146,00 zł;
- świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej dla 107 rodzin (141 dzieci oraz pełnoletnich wychowanków w rodzinach zastępczych) : 1.712.904,11 zł;
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki dla 28 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych 180.868,08 zł;
- pomoc na zagospodarowanie dla 2 wychowanków rodziny zastępczej: 6.814,00 zł;
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla 3 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych: 18.964,00 zł;
- obsługę realizowanych zadań: 1.419.461,71 zł;
- wynagrodzenie dla zawodowych rodzin zastępczych: 232.450,04 zł (w tym dofinansowanie wydatków ze środków budżetu państwa w wys. 55.882,80 zł);
- świadczenie pieniężne na utrzymanie lokalu, w którym znajduje się Rodzinny Dom Dziecka: 15.157,53. zł;
- świadczenie pieniężne na utrzymanie lokalu w którym znajduje się zawodowa rodzina zastępcza: 15.526,55 zł;
- wypoczynek poza miejscem zamieszkania dla 4 rodzin : 3.000,00 zł;
- promocję rodzicielstwa zastępczego: 5.000,00 zł;
- organizację dnia rodzicielstwa zastępczego: 4.750,70 zł;
- wydatki związane z pokryciem kosztów utrzymania dzieci z Piotrkowa Trybunalskiego mieszkających w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu: 869.136,95 zł;
- trwałość projektu „ Razem możemy jeszcze więcej” : 13.000,00 zł

6. Pomoc finansowa dla osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze.

Zadanie to realizowane jest w oparciu o ustawę o pomocy społecznej oraz ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 2024 roku na powyższe zadanie wydatkowano kwotę w wysokości **159.878,46 zł**, z czego wsparcia udzielono na pokrycie:

- pomocy finansowej na usamodzielnienie dla 2 wychowanków: 18.959,00zł;
- pomocy finansowej na kontynuowanie nauki dla 24 wychowanków: 130.028,46 zł;

- pomocy finansowej na zagospodarowanie dla 3 wychowanków:
10.891,00 zł.

Łącznie w 2024 roku ze wsparcia Ośrodka skorzystało **26** wychowanków z różnych placówek.

Spis tabel:

Tabela 1	Wymiar etatów w MOPR.	str. 5
Tabela 2	Wykształcenie kadry MOPR.	str. 5
Tabela 3	Stanowiska pracy pracowników socjalnych zgodnie z awansami zawodowymi;	str. 5
Tabela 4	Stopnie specjalizacji zawodowej w zawodzie pracownik socjalny wśród pracowników w MOPR.	str. 6
Tabela 5	Wykaz szkoleń i warsztatów w których udział wzięła kadra MOPR w 2024 roku.	str. 7
Tabela 6	Źródła dochodów Ośrodka w ramach realizacji zadań własnych gminy.	str. 9
Tabela 7	Źródła dochodów Ośrodka w ramach realizacji zadań własnych powiatu.	str. 10
Tabela 8	Zestawienie realizacji programu „Aktywny Samorząd” z podziałem na zadania.	str. 55
Tabela 9	Liczba miejsc dla dzieci w placówkach wsparcia dziennego.	str. 65
Tabela 10	Liczba dzieci uczęszczających do żłobków i klubików dziecięcych.	str. 65
Tabela 11	Podział Rodzinne Pieczy zastępczej.	str. 68
Tabela 12	Placówki opiekuńczo wychowawcze na terenie miasta Piotrkowa Trybunalskiego.	str. 72
Tabela 13	Odływ dzieci z instytucjonalnej pieczy zastępczej.	str. 73

Spis wykresów:

Wykres 1	Podział źródeł finansowania Ośrodka.	str. 9
Wykres 2	Liczba osób objętych pomocą w postaci świadczeń pieniężnych z podziałem na lata.	str. 26
Wykres 3	Rodziny objęte pomocą finansową z podziałem na rodzaje świadczeń.	str. 27
Wykres 4	Liczba rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną na przestrzeni lat 2021 - 2024.	str. 28
Wykres 5	Liczba mieszkańców miasta Piotrkowa Trybunalskiego skierowana do domów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2021 - 2024.	str. 30
Wykres 6	Ilość wydanych orzeczeń, kart parkingowych oraz legitymacji na przestrzeni lat 2022, 2023, 2024.	str. 43
Wykres 7	Podział zadań w PFRON.	str. 45
Wykres 8	Podział środków PFRON w MOPR w 2024 roku.	str. 46
Wykres 9	Podział środków PFRON w ramach rehabilitacji zawodowej.	str. 46
Wykres 10	Wykaz zadań skierowanych bezpośrednio do osób niepełnosprawnych.	str. 48
Wykres 11	Realizacja zadań (w zł) skierowanych bezpośrednio do osób indywidualnych w ramach rehabilitacji społecznej w MOPR w 2024 r.	str. 51
Wykres 12	Wykaz zadań skierowanych do osób niepełnosprawnych za pośrednictwem.	str. 51
Wykres 13	Realizacja zadań (w zł) skierowanych do osób niepełnosprawnych za pośrednictwem różnych organów w ramach rehabilitacji społecznej w MOPR w 2024 roku.	str. 54
Wykres 14	Wsparcie rodziny w opiece i wychowaniu – MOPR 2024	str. 60
Wykres 15	Zakres wsparcia świadczonego przez asystentów rodziny.	str. 61
Wykres 16	Wykaz instytucji z którymi współpracują asystenci rodzin.	str. 62
Wykres 17	Obszary pracy asystentów rodzin w MOPR w Piotrkowie Trybunalskim.	str. 64
Wykres 18	Podział pieczy zastępczej.	str. 67
Wykres 19	Struktura rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Piotrkowa Trybunalskiego (stan na dzień 31.12.2024 r.)	str. 70

Wybrane zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w latach 2021 - 2024

ZADANIA		2024	2021	2022	2023
Zasiłek Stały	osoby	416	505	459	428
	wydatki	3.296.864,17	2.458.026,94	2.546.755,53	2.335.904,48
Składki zdrowotne dla osób korzystających z zasiłków stałych ze świadczeń rodzinnych nie posiadających ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu	osoby	612	645	632	651
	wydatki	988.456,08	577071,90	656.008,00	733.806,31
Zasiłek Okresowy	osoby	583 rodzin/ 1086 os.	829 rodzin 1631 os.	813 rodzin 1537 os.	673 rodziny 1322 osób
	wydatki	1.028.876,98	1.354.370,50	1.299.691,88	1.177.738,00
Zasiłek celowy, w tym:	osoby	465 rodzin	747	444	513 rodzin
	wydatki	433.014,79	623.842,83	286.300,54	443.253,73
zaopatrzenie w opał	osoby/rodziny	313 rodzin	485 rodzin	63	173
	wydatki	241.517,00	370.058,85	45.422,65	148.388,50
Program wieloletni "Pomoc państwa w zakresie dożywiania", w tym:	osoby	1806	2294	1975	2060
	wydatki	1.874.481,20	2.165.121,14	2.045.257,10	2.215.040,50
dożywianie uczniów w szkole	osoby	59	57	73	90
	wydatki	36.935,60	12.691,70	27.293,50	44.356,50
dożywianie w formie "gorącego posiłku"	osoby	116 (z wigilią)	30	28	28 +91 (wigilia)
	wydatki	76.015,60	51.446,80	60582,60	72.204 + 3740

Pomoc pieniężna dla rodzinnej pieczy zastępczej	osoby	107 rodz/ 141 dzieci/ 28 pełnoletnich wychow.	118 rodz./ 168 dzieci/ 41 pełnoletnich wych	111 rodz./150 dzieci/37 pełnoletnich wychowanków	109 rodz/153 dzieci/29 pełnoletnich wychowanków
	wydatki	1.959.566,27	1.777.949,66 (w tym projekt 399.433,88)	1.655.387,49 (w tym projekt 514.673,85)	1.816.587,63
Pomoc finansowa dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze	osoby	26	31	27	29
	wydatki	159.878,46	162.802,80	181.402,41	199.121,34
Pomoc finansowa na zagospodarowanie dla pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych	osoby	2	8	8	7
	wydatki	6.814,00	16.000,00	16.000,00	19.795,00
Ponoszenie przez gminę kosztów pobytu w domach pomocy społecznej	osoby	278	239	254	277
	wydatki	12.771.978,26	8.231.467,71	8.950.071,20	10.170.896,38
Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności		2604 orzeczeń	2024 orzeczeń	2144 orzeczeń	2569 orzeczeń
	osoby	851 legitymacje	399 legitymacje	578 legitymacji	667 legitymacji
		761 kart park.	469 kart park.	534 kart park.	581 kart park.
	Wydatki	852.067,40	589.678	603.586	742.350.92
Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych – bez WTZ (środki algorytmowe)	osoby+opiekunowie/wnioskodawcy	1.992	1.711	1.750	1.664
	wydatki	3.190.773,94	1.754.239,98	2.232.932,79	2.638.342,41
Warsztaty Terapii Zajęciowej	uczestnicy	100	100	100	100
	wydatki	3.369.600,00	2.061.532,33	2.589.600	2.949.600

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Piotrkowie Trybunalskim za 2024 rok.